

OSLO OG OMLAND
FRILUFTSRÅD

ÅRSBERETNING | 20
- med regnskap for 2021 og budsjett for 2022 | 21

Innhold

LEDERENS SIDER	3
FAKTA OM OOF	13
OOFs MEDLEMMER	14
ÅRSMØTET 2021 – DIGITALT PÅ GRUNN AV KORONAPANDEMIEN	16
STYRETS ARBEID I 2021.....	16
OOFs ÆRESMEDLEMMER OG HEDERSUTNEVNELSER	17
OOFs ADMINISTRASJON	17
DELTAKELSE I FORUM, RÅD OG ORGANISASJONER	17
MEDLEMSKAP I ORGANISASJONER	17
MARKA OG AREALENE I BYGGESONEN	19
MARKASAKER	20
KOMMUNEPLANER	26
PLANER I VIKEN FYLKESKOMMUNE.....	28
ANDRE PLANER	28
OPPLÆRING OG INKLUDERING I FRILUFTSLIV	31
OOFs ARBEID MED OPPLÆRING OG INKLUDERING I FRILUFTSLIV	32
LÆRING I FRILUFT – KURS FOR LÆRERE OG ANSATTE I SKOLE OG AKTIVITETSSKOLE/SFO	32
INTRODUKSJON TIL FRILUFTSLIV – FOR NYANKOMNE INNVANDRERE	33
ELDRE FRIVILLIGE – RESSURSER I VÅR FRILUFTSLIVSOPPLÆRING	34
FLERKULTURELL FRILUFTSFEST – FOR ELEVER FRA VOKSENOPPLÆRINGS- OG MOTTAKSKLASSER	35
FERIELEIR FOR FLYKTNINGFAMILIER.....	37
FRILUFTSSYKEHUSET – I SAMARBEID MED RIKSHOSPITALET	38
FRILUFTSLIV MED ADHD-FORENINGEN	38
FRILUFTSSKOLER I VÅRE MEDLEMSKOMMUNER	39
FROGNERSETEREN FRILUFTSSENTER	41
SAMARBEID OG INFORMASJON	43
FRILUFTSRÅDENES LANDSFORBUND	44
SAMARBEID MED OFFENTLIGE MYNDIGHETER.....	44
KARTLEGGING OG VERDSETTING AV FRILUFTSLIVSOMRÅDER I LILLESTRØM KOMMUNE	45
OPPDAG NABOLAGET	46
FSU = FRILUFTSLIVETS SAMARBEIDSUTVALG I BYDELEN I OSLO	46
VALGDEBATT	46
ÅPNE DAGER OG ARRANGEMENTER – AVLYST.....	48
FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV (FNF).....	48
FRILUFTSNYTT	48
ANDRE MØTER, KURS OG SEMINARER DER OOF HAR DELTATT	49
ÅRSREGNSKAP 2021	51
NOTE 1 – INNTEKTER	53
NOTE 2 – ANDRE INNTEKTER	54
NOTE 3 – LØNNSKOSTNAD OG GODTGJØRELSE	54
NOTE 4 – BANKINNSKUDD, KONTANTER O.L.....	54
NOTE 5 – ANNEN EGENKAPITAL	54
NOTE 6 – DRIFTSLØSØRE, INVENTAR, VERKTØY, KONTORMØBLER.....	55
ÅRSBERETNING 2021	56
UAVHENGIG REVISJONSBERETNING FOR 2021	57
BUDSJETT 2022	59
NOTATER	60

Lederens sider

Også 2021 har vært preget av koronaen. Årsmøtet ble avholdt digitalt, med en stor valgdebatt med toppolitikere i forkant. Markaloven har vært i fokus med avklaring i forhold til friluftsdammer i Marka, KLD har varslet endringer i loven og på slutten av året kunne OOF presentere en rykende fersk oppdatering av vår egen *Håndbok for markaloven*. I tillegg kom departementets varslede oppdatering av *Forskrift om skogbehandling og skogsdrift for Marka i 2021*. Her er det flere forhold som OOF vil følge opp i nærmeste framtid.

Ellers har året vært preget av mange høringsuttalelser til kommuneplaner, vårt omfattende opplæringstilbud for de som trenger det mest og diverse prosjekt som *Friluftslivets samarbeidsutvalg (FSU)*, *Oppdag Nabolaget* og konsulentoppdraget *kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder i Lillestrøm kommune*. I tillegg til dette har vi i 2021 utarbeidet en ny langtidsplan for perioden 2022-2025. Den legges fram for årsmøtet våren 2022.

I forkant av årsmøte 7. juni arrangerte Oslo og Omland Friluftsråd, i samarbeid med Oslofjordens Friluftsråd og Friluftsrådernes Landsforbund en stor digital valgdebatt med toppolitikere fra Oslo og Akershus.

Årsmøtet 2021 – med toppolitikere i valgdebatt

Årsmøtet i 2021 måtte utsettes til 7. juni og flyttes til Teams, en digital plattform. Før årsmøtet ble det gjennomført en viktig og innholdsrik valgdebatt med toppkandidater fra de fleste partiene som er representert på Stortinget. Debatten ble godt og effektivt ledet av daglig leder i Friluftsrådernes Landsforbund, Morten Dåsnes. Oppsummert uttrykte de fleste partiene støtte til større satsing på natur og friluftsliv. Og etter valget får vi svarene. Uansett er det viktig og nødvendig at natur- og friluftsansjonene er tydelige i sine krav og forventninger til en aktiv satsing på friluftslivet.

Årsmøtet som ble ledet av Bernt Bull vedtok historiske endringer i OOFs vedtekter. Fra og med årsmøtet kan styret gjenvelges for 3 perioder á 2 år, dvs. maksimum 6 år. Det blir spennende å se hvilken betydning dette får for rekrutteringen til styret framover. To nye styremedlemmer ble ønsket velkommen: Maren Lindheim og Tonje Anderson Olsen.

Kritisk til endringer i markaloven – må følges tett og årvåkent

I begynnelsen av året ba Klima- og miljødepartementet Statsforvalteren om å klargjøre enkelte bestemmelser i markaloven basert på dagens praksis og om mulig forenkle forvaltningen av loven. Samtidig blir Statsforvalteren bedt om å involvere Markarådet på en «egnet måte» i arbeidet. På høsten legger Statsforvalteren fram et relativt omfattende forslag til endringer i loven. I markarådet ble vi enige om å gjennomføre et møte hvor Statsforvalteren redegjør for sitt forslag og at medlemmene ble gitt anledning til å uttale seg og stille spørsmål. Flere av medlemmene har også levert inn forslag som oversendes sammen med forslaget til Statsforvalteren til Klima- og miljødepartementet.

Styret i OOF har sendt inn to forslag til Statsforvalteren, ett før han la fram sitt forslag, 29.10.21 og ett i februar 2022 som er oversendt sammen med forslaget fra Statsforvalteren til KLD. I vår uttalelse som er sendt til Statsforvalteren sier vi i et overordnet avsnitt:

OOF er enig i målet om å gjøre loven så enkel og lite byråkratisk som mulig, og vi støtter forslag som faktisk bidrar til dette uten å svekke loven som garanti for friluftsliv, naturopplevelse og idrett. Det er imidlertid trekk ved forslaget som tyder på at statsforvalteren ikke har tatt nok hensyn til det siste. Vi mener det mest tungtveiende hensyn må være å styrke formålet med loven. Når det er sagt, er vi tvilende til om forslaget i realiteten vil innebære noen enklere forvaltning av loven.

OOF er for å tydeliggjøre hvilke tiltak som skal være tillatt og hvilke tiltak som er forbudt. Vi ønsker ikke at loven skal sette færre rammer for kommunene og departementet. Det kan åpne for lobby fra utbyggere, sette kompromisset i markaloven i spill og svekke sivilsamfunnets innflytelsesmuligheter.

Det ser ut for OOF at statsforvalteren vil gjøre behandlingen etter markaloven mer lik den ordinære byggesaksbehandlingen etter plan- og bygningsloven. Det er for OOF viktig å presisere at det er Marka som trenger et særskilt vern, nå og for all fremtid. Og formålsparagrafen i markaloven forteller hvorfor loven er viktig og at plan- og bygningsloven ikke er tilstrekkelig.

Innholdet i det endelige forslaget fra Statsforvalteren er ikke kjent i skrivende stund. Men dette er en sak som OOF årvåkent og tett vil følge og skal det gjennomføres endringer, må det mest tungtveiende hensyn være å styrke formålet med markaloven.

Det er lett å finne inspirasjon og styrke til å stå på for å sikre Marka hel og udelelig som friluftsområde for en stadig større del av befolkningen gjennom ordene til OOFs første ordfører Hans Amundsen. For 76 år siden, etter at OOF ble stiftet, kan vi lese i OOFs grønne bok hans hyllest til Marka:

Rik og variert er denne Markas natur. Ødselt dynger den idyller og overraskelser for vår vandrende fot. Terreng og vegetasjon veksler i dette skoglandet som er et Norge i miniatyr. Snaue koller som minner om vidda, dype «vestlandsstup», fjord og blinkende vann, fossende elver, småbruk og plasser, et dyreliv som tar seg opp – skog, skog, tømmerkog, og plass for alle.

For hvert år blir vi flinkere til å vandre. Og enten vi søker inn i herligheten fra nord, sør, øst eller vest, så føler vi at vi trenger hele dette område. Vi har intet å avstå av det som nå utgjør vårt friland.

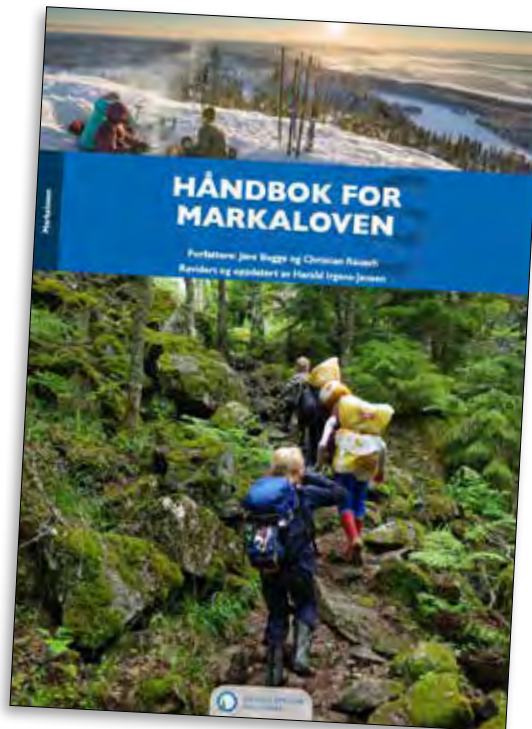
Hvis dette rike skulle bli merkbart forandret, ville vi tape noe vesentlig av det som gjør vår ungdom rank og sund, av det som gir frisk luft i lungene og kraft i skroten. Skulle denne skogmarka, som vi i stigende utstrekning legger beslag på, bli amputert eller skjemt ut, ville det være en katastrofe. Et uerstattelig tap i arbeidet for folkehelsen, et tap for hele allmenheten, sosialt og økonomisk. Derfor er ønsket om å bevare skogtraktene for folket og friluftslivet så brennende, ønsket om å bevare dem udelte som hele folkets naturpark sommer og vinter.

Håndboka for markaloven – viktig revisjon og oppdatering

Det er ingen tvil om at markaloven er svært sentral i OOFs arbeid. Og da loven ble vedtatt endelig av Stortinget, 5. juni 2009 med virkning fra 1. september samme år, bestemte styret å utarbeide en *Håndbok for markaloven*. I 2011 ble et stort arbeid lagt ned av tidligere høyesterettsdommer Jens Bugge og den gang regjeringsadvokat Christian Reusch i nært samarbeid med OOF.

Da håndboka ble skrevet, hadde vi forventninger om at alle beslutningstakere skulle få en god og felles forståelse av formålet med og praktiseringen av loven. Jeg mener det er grunnlag for å si at selv om det har vært strid og til dels harde fronter, viser erfaringer etter over 10 år med loven, et dempet konfliktnivå.

Gjennom alle disse årene med loven har mange saker blitt behandlet, og det er også gjennomført enkelte endringer i loven. Derfor har vi i 2021 kunnet gjennomføre en revisjon og oppdatering av håndboka for gamle og nye brukere av loven. Stor takk til jussprofessor Harald Irgens-Jensen, som også er medlem i styret i OOF, for et stort og viktig arbeid.

I 2022 vil OOF lansere og arrangere et markalovenkurs basert på den oppdaterte og reviderte utgaven av Håndbok for markaloven.

Markaloven – verktøy for sikring av viktige friluftsdammer

I et møte i Klima- og miljødepartementet (KLD) vinteren 2021 fikk vi konstatert at rivning av dammer og påfølgende nedtapping av regulerte vann i Marka, er å anse som tiltak etter markaloven og dermed forbudt etter loven. Det betyr at grunneier må søke om tillatelse eller dispensasjon etter loven.

Tillatelse kan kun gis dersom den er i samsvar med bindende arealplan som er godkjent av KLD innenfor lovens rammer. Dersom rivning av en dam ikke har grunnlag i plan, vil det kreves dispensasjon etter loven. Dispensasjon kan kommunen bare gi dersom hensynene i lovens formålsbestemmelse ikke blir vesentlig tilsidesatt og fordelene ved å gi dispensasjon etter en samlet vurdering anses klart større enn ulemperne for friluftslivet, naturmiljøet eller allmenne interesser.

Her mener jeg markaloven vil være et godt verktøy for kommunene til å sikre dammer som er viktig for friluftslivet, om grunneier skulle ønske rivning og nedtapping.

Ny markaforskrift – gjelder fra og med 01.01.22

På slutten av året mottok vi endelig, etter mange år med purring og venting, ny forskrift om skogbehandling og skogsdrift for Marka (markaforskriften), og endring i forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier. Den nye markaforskriften innebærer at det er søknadsplikt for all planlagt hogst, og den må godkjennes av kommunen. Når det gjelder saksbehandlingstiden vil det være Forvaltningsloven som gjelder. Det betyr at høringsforslaget som sa at det meldte tiltaket kan settes i verk dersom kommunen ikke har gitt svar innen 3 uker fra den dagen meldinga kommer fram til kommunen, er tatt ut av forskriften.

I høringsforslaget foreslo Landbruks- og matdepartementet å legge til rette for at hogstmeldingene ble allment tilgjengelig på en enklere måte enn ved å kreve innsyn etter offentlighets- og miljøinformasjonsloven. Dette er tatt bort i den nye forskriften fordi departementet mener at når det viderefører søknadsplikt for all hogst, faller behovet bort for en «innsynsløsning» for å informere allmenheten om de enkelte hogstplanene.

I høringsforslaget argumenterte departementet svært godt og klart for at et «innsynssystem» er viktig: «Innsynssystemet skal fungere slik at alle hogstmeldinger blir allment tilgjengelig snarest mulig etter at de er sendt inn. Dersom det er noen som mener at hogsten som er meldt inn ikke bør gjennomføres eller det er særlige forhold som gjør at det bør settes vilkår, kan dette formidles til kommunen».

Vi mener at et slikt «innsynssystem» fortsatt er viktig og vil styrke den nye markaforskriften. Derfor vil vi følge dette opp med Landbruks- og matdepartementet.

OOF vil jobbe for at markaforskriften for skogbruket skal inneholde et «innsynssystem», slik at hogstmeldinger blir allment tilgjengelig.

Foto: Johan Hval

Langtidsplan for 2022-2025 – en god veileder for innholdsrike natur- og friluftslivsopplevelser

Det er blitt en lang og god tradisjon at OOF utarbeider en langtidsplan for sine mål og tiltak i en kommende 4-års periode. Langtidsplanen danner grunnlag for utarbeiding av den årlige handlingsplanen. Planene legges fram for årsmøtet til orientering. Styret rapporterer så sine resultater gjennom årsberetningene som godkjennes av årsmøtet.

Styret har lagt ned et stort og viktig arbeid i revisjon og oppdatering av foreliggende Langtidsplan for 2022-2025 og Handlingsplan for 2022. Langtidsplanen omfatter tre kapitler, to som beskriver hvem OOF er og hvilke utfordringer og muligheter vi ser for friluftslivet. Det 3. kapitlet tydeliggjør mål og tiltak som skal gjennomføres innenfor 5 forskjellige arbeidsområder:

- Marka,
- Byggesonen-grøntstruktur i medlemskommunene,
- Opplæring og aktivitet-brukere som trenger det mest,
- Friluftslivets økonomiske rammebetingelser, og
- OOFs organisasjon-kompetanse -økonomi

Jeg tør si at langtidsplanen gir et beskrivende, tydelig, framtidsrettet og handlekraftig grunnlag for en helhetlig natur- og friluftspolitikk både i Marka og i byggesonen. Den vil være en viktig veileder i utviklingen av årlige handlingsplaner som legger vekt på nødvendig og skånsom tilrettelegging for friluftslivsaktiviteter i Marka, at fortetningsområder i byggesonen sikres en overordnet grønnstruktur og den tydeliggjør vår nisje av viktige opplæringsaktiviteter.

Opplæringsaktiviteter gir glede og friluftslivsopplevelser til viktige grupper

Selv med et utfordrende korona-virus også i år, er det en stor glede å se at vi likevel har klart å videreføre vår nisje av opplæringsaktiviteter med de samme målgruppene som tidligere. Siden 1993 har OOF gitt undervisningstilbud om Marka og friluftsliv for nyankomne innvandrere i voksenopplærings- og mottaksklasser og ferieleir for flyktningfamilier. OOFs opplæringsvirksomhet er en nisje som vi ønsker å utvikle for å øke deltagelsen og interessen for friluftsliv blant barn og unge. Det gjelder friluftskoler, synliggjøring av naturens effekt i behandling av syke barn ved Rikshospitalet og friluftslivets positive effekt på mestringsfølelse og selvbilde blant barn og unge med ADHD. I år har vi også gjennomført friluftsskole i Enebakk og Lillestrøm.

Selv med sterke korona-restriksjoner greidde vi å gjennomføre vår *Flerkulturelle friluftsfest* på Sognsvann og i Lillestrøm kommune ved Fetsund lenser. Og i 2022 skal friluftsfesten gjennomføres begge steder og uten koronarestriksjoner. Jeg er stolt av våre opplæringsaktiviteter og gleder meg til friluftsfestene i 2022.

En stor takk til våre prosjekt- og aktivitetsledere som gjør et strålende arbeid og skaper positive natur- og friluftslivsopplevelser for viktige målgrupper og til våre givere av ulike tilskuddsordninger, Oslo og Viken, FL og Gjensidige – og Sparebankstiftelsen. Det krever relativt store ressurser til utarbeiding av søknader, men givene skal vite at det skaper glede og trivsel blant de som deltar i våre aktiviteter.

På Frognerseteren Friluftssenter har det de siste årene har det vært gjennomført flere svært vellykkede konserter med De Lillos, Bjørn Eidsvåg og Di Derre, alle sammen med Kringkastingsorkesteret (KORK). I 2021 var det CC Cowboys tur til å imponere. På grunn av koronaen ble konserten flyttet til Holmenkollen.
Foto: Johan Hval

Frognerseteren friluftssenter i stadig positiv utvikling

Jeg minner om at det i år er 10 år siden *Frognerseteren friluftssenter* ble offisielt åpnet av statsråd Erik Solheim med fylkesmann Valgerd Svarstad Haugland og ordfører Fabian Stang til stede. I 2007 inngikk Erik Sture Larres Stiftelse til friluftslivets fremme en leieavtale på 40 år med Oslo kommune. Det var en stolt, 97 år gammel, Erik Sture Larre som kunne ønske velkommen til et oppgradert senter, med et nytt, flott amfi til friluftskonserter og andre kulturelle arrangementer og med plass til nærmere 1000 mennesker.

Friluftssenteret driftes av stiftelsen som nå ledes av Sten Sture Larre i et nært og positivt samarbeid med OOF, som har en avtale med stiftelsen om å fylle stedet med friluftslivsaktiviteter. Senteret er i stadig utvikling og er godt egnet for opplæring i friluftsliv og til gjennomføring av friluftskonserter. Normalt har vi ca. 140 opplæringsdager i friluftsliv på senteret, men pandemien tvang oss til redusert innsats i 2021.

I 2017, 2018 og 2019 er det gjennomført, utsolgte og svært vellykkede konserter med De Lillos, Bjørn Eidsvåg og Di Derre, alle sammen med Kringkastingsorkesteret (KORK) som stiller opp på en svært positiv og stimulerende måte og som gjør det mulig å gjennomføre fantastiske friluftskonserter i amfiet.

I 2021 måtte utsolgte konserter med CC Cowboys og KORK flyttes til Holmenkollen, og takket være god støtte og hjelp fra Skiforeningen kunne konsertene gjennomføres innenfor strenge koronarestriksjoner.

Stor takk til KORK, Tom Fremstad og Sten Sture Larre som legger ned betydelig arbeid og entusiasme for å få dette til.

Oppdag Nabolaget – et viktig informasjonsnettverk

For et par år siden overtok OOF lederansvaret for informasjonsnettverket Oppdag Nabolaget som arbeider med å dele informasjon om det som foregår av friluftslivs- og fritidsaktiviteter i Oslo. Sammen med OOF, består nettverket av representanter fra Oslo Idrettskrets, Norsk Friluftsliv, Bymiljøetaten og bydelene i Oslo kommune. Det avholdes fire fellesmøter i kalenderåret, og nettverket bidrar til at tilbudene om idrett, friluftsliv, folkehelse, frivillighet og nærmiljø gjøres tilgjengelig og fremstår attraktive for målgruppene.

Etablering av Friluftslivets samarbeidsutvalg (FSU) i bydelene

Med optimisme og pågangsmot startet vi et svært viktig arbeid med å reetablere Friluftslivets samarbeidsutvalg (FSU) i bydelene. Dette er en gammel ordning som fungerte relativt godt tidlig på 2000-tallet. I 2019 var det kun Bjerke bydel som hadde et slikt utvalg.

Formålet er å styrke friluftslivets posisjon i bydelene. Bymiljøetaten støtter prosjektet og i 2020 ble det etablert et pilotprosjekt i bydelene Søndre Nordstrand, Østensjø, Grorud, Bjerke og Nordre Aker. I 2021 er det etablert styrer i 4 bydeler: Østensjø, Grorud, Nordre Aker og Frogner. Friluftslivets fragmenterte organisering kan styrkes med felles deltagelse i utvalgene. Vi har utarbeidet felles retningslinjer for arbeidet og vært i kontakt med alle natur- og friluftslivsorganisasjoner og andre som bruker grønne lunger, naturen og Marka til aktiviteter og som vil ta vare på og sikre disse unike områdene.

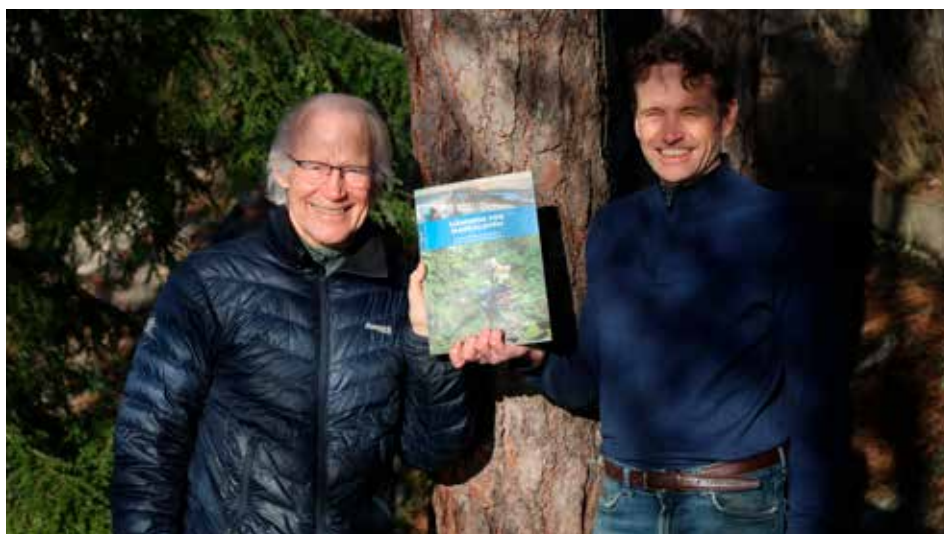
Vi kan glede oss over at de fleste bydelene er positive og stiller opp med sekretær for utvalgene. En entusiastisk og aktiv støtte fra Bymiljøetaten har sikret god framdrift, og i løpet av første halvdel av 2022 er målet at det er etablert FSU-styrer i alle bydelene. Når styrene er etablert, vil OOF følge opp utvalgenes arbeid i bydelene og hvert år invitere til felles møter for faglig påfyll og erfaringsutveksling.

Det trengs et økonomisk krafttak for styrking av friluftslivet

Det er et felles ønske og mål, uansett hvilken regjering som styrer Norge, at flest mulig skal utøve friluftsliv på jevnlig og varig basis og at et aktivt friluftsliv bidrar til bedre fysisk og psykisk helse. Naturen er en viktig kilde til helse og livskvalitet og en sentral del av norsk friluftsliv, kulturarv og nasjonal identitet. Helsemyndighetene peker på at Norge både sosialt, økonomisk og helsemessig er blitt et land med større ulikheter. Friluftslivets forebyggende betydning har derfor fått en stadig større plass i offentlig folkehelsearbeid og norsk helsepolitikk. Det er ikke bare friluftslivets egenverdi som trekkes fram, men de økonomiske mulighetene som ligger i friluftslivet knyttet til bedring av folkehelsen. Det er også stor politisk enighet om at natur- og friluftslivsorganisasjonene i nært samarbeid med lokale, regionale og sentrale myndigheter har en viktig rolle i tilrettelegging for og gjennomføring av forskjellige friluftslivsaktiviteter.

Likevel kan jeg konstatere at det er et stort gap mellom myndighetenes forventninger og offentlige bevilgninger til friluftslivsformål. Det er en svært viktig oppgave å få redusert dette gapet. Penger investert i friluftslivsaktiviteter er penger spart!

Høsten 2021 ble OOFs styreleder Hans-Petter Aas og styremedlem og jusprofessor Harald Irgens-Jensen ferdig med å oppdatere og revidere OOFs Håndbok for Markaloven.
Foto: Johan Hval

Det gir fortsatt inspirasjon og sterk motivasjon å stå på for sikring og utvikling av grøntstrukturen med ferdselsårer og elvekorridorer i byggesonen, å stå opp for markagrensa og Marka og for et godt og harmonisk samspill mellom ulike natur- og friluftaktiviteter og brukergrupper.

Stor takk til alle som bidrar

Takk til våre organisasjoner for et godt og resultatorientert samarbeid. Og mange, mange takk til en aktiv, entusiastisk, kunnskapsrik og utholdende administrasjon, som også i ett nytt krevende pandemiår, har vist stor evne til rask omstilling.

Takk også til våre medlemskommuner og Viken fylkeskommune som igjen har bidratt til et godt samarbeid og et aktivt og allsidig friluftsliv med rike naturopplevelser for sine innbyggere.

Skullerud, 7 mars 2022

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Hans-Petter Aas'.

Hans-Petter Aas
Styreleder i OOF

Langs Glomma ved
Sørumsand er det flotte
turveier og stier på begge
sider av elva. Sommeren
2021 kartla og verdsatte
OOF friluftslivsområder i
Lillestrøm kommune, blant
annet på Sørumsand.
Foto: Johan Hval

Fakta om OOF

Oslo og Omland Friluftsråd (OOF) ble etablert i 1936 og har siden den gang arbeidet kontinuerlig med marka-, friluftslivs- og naturvernspørsmål. I dette arbeidet ligger sikring og bruk av friluftsområder både i Viken og Oslo. OOF arbeider for at alle kan drive friluftsliv som helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig aktivitet i nærmiljøet og i naturen for øvrig.

Oslo og Omland Friluftsråd (OOF) er en paraply-organisasjon for 42 naturvern- og friluftsansjoner, velforbund og idrettsorganisasjoner. Disse representerer en medlemsmasse på om lag 500 000, i og utenfor Oslo. I tillegg er 14 kommuner og to fylkeskommuner medlemmer. Medlemskommunene har over 1,2 millioner innbyggere til sammen.

OOFs medlemmer

Oslo og Omland Friluftsråd har 42 organisasjoner, 14 kommuner og to fylkeskommuner, dvs. Oslo og Viken, som medlemmer. OOFs medlemskommuner strekker seg fra Ringerike i nord til Nordre Follo i sør og fra Lier i vest til Lillestrøm i øst.

Marka har en sentral plass i OOFs arbeid, og alle våre medlemskommuner har arealer i Marka. Av Markakommunene er det kun Lunner, Hole og Indre Østfold kommuner som ikke er medlemmer i OOF.

Fylkeskommuner

- Oslo
- Viken

Kommuner

- Asker
- Bærum
- Enebakk
- Gjerdrum
- Jevnaker
- Lier
- Lillestrøm
- Lørenskog
- Nannestad
- Nittedal
- Nordre Follo
- Oslo
- Ringerike
- Rælingen

Barlindåsen i Lillomarka, med utsikt
over Maridalen, Oslo og Oslofjorden.
Foto: Erik Unneberg

Friluftslivs- og naturvernorganisasjoner, velforbund, og idrettsorganisasjoner:

- Akershus Skikrets
- Arbeidernes Jeger- og Fiskerforening
- Birdlife Oslo og Akershus
- Bondeungdomslaget
- Bygdelagssamskipnaden i Oslo
- Bærekraftig Follo
- Bærum Natur- og Friluftsråd
- Bærum Velforbund
- Den Norske Turistforening Oslo og Omegn
- Det Norske Skogselskap
- 4H Akershus og Oslo
- Fortidsminneforeningen avdeling Oslo og Akershus
- Framfylkingen i Oslo
- Frognerparkens Venner
- Frogmarkas Venner
- Kjekstadmarkas Venner
- Lillomarkas Venner
- Maridalens Venner
- Miljøforeningen Akerselvas Venner
- Naturvernforbundet i Bærum
- Naturvernforbundet i Oslo og Akershus
- Norges Jeger- og Fiskerforbund Akershus
- Norges Jeger- og Fiskerforbund Oslo
- Norsk Organisasjon for Terrengsykling, Oslo
- Oslo og Akershus Bedriftsidrettskrets
- Oslo Elveforum
- Oslo Idrettskrets
- Oslo Natur og Ungdom
- Oslo og Omland Sopp- og Nyttvekestforening
- Oslo Skikrets
- Oslo Velforbund
- Oslofjordens Friluftsråd
- Oslomarkas Fiskeadministrasjon
- Oslspeiderne av Norges Speiderforbund
- Ringerikes Turistforening
- Romerike Krets av Norges Speiderforbund
- Selskabet for Oslo Byes Vel
- Skiforeningen
- Syklistenes Landsforening
- Viken Natur og Ungdom
- Østensjøvannets Venner
- Østmarkas Venner

Årsmøtet 2021 – digitalt på grunn av koronapandemien

På grunn av korona-situasjonene ble OOFs årsmøte flyttet til 7. juni, og planen var å holde årsmøtet utendørs i amfiet på Frognerseteren Friluftssenter, slik vi gjorde i 2020.

Men, koronasituasjonen ble så krevende at årsmøtet ble flyttet til den digital plattformen Teams. Bernt Bull var møteleder. 47 stemmeberettigede fra organisasjoner og kommuner deltok, samt 9 personer fra OOFs administrasjon, valgkomite og kommende styremedlemmer. Det var derfor til sammen 56 deltakere på det digitale årsmøtet.

Valgdebatt med toppolitikere – om natur og friluftsliv

I forkant av årsmøtet var det stor valgdebatt med toppolitikere fra Oslo og Akershus. I det digitale panelet satt Kari Elisabeth Kaski (SV), Espen Barth Eide (Ap), Anne Beathe Twinnereim (Sp), Rasmus Hansson (MDG), Ola Elvestuen (V), Espen Andreas Hasle (KrF), Nikolai Astrup (H) og Jon Helgeheim (FrP). Mari Rise Knutsen (Rødt) kunne dessverre ikke delta.

Debatten ble ledet av Morten Dåsnes fra Friluftsrådenes landsforbund og den ble markedsført til allmenhet og sendt ut via OOFs YouTube-kanal.

Styret

• Styreleder:	Hans-Petter Aas	(valgt for 2 år)
• Nestleder:	Vigdis Jynge	(ikke på valg)
• Styremedlem:	Are Hedén	(valgt for 2 år)
• Styremedlem:	Hanne M. Toftdahl	(valgt for 2 år)
• Styremedlem:	Maren Østfold Lindheim	(valgt for 2 år)
• Styremedlem:	Lars Wilhelmsen	(valgt for 2 år)
• Styremedlem:	Martin Veastad	(valgt for 2 år)
• Styremedlem:	Tonje Anderson Olsen	(valgt for 1 år)
• Styremedlem:	Øyvind Rørslett	(ikke på valg)
• Styremedlem:	Tessa Barnett	(ikke på valg)
• Styremedlem:	Harald Irgens-Jensen	(ikke på valg)

Valgkomiteen

Valgkomiteen består av leder Espen Jonhaugen (Skiforeningen), Ingvild Melvær Hansen (Naturvernforbundet Oslo Sør) og Janet Bydal (DNT Oslo og Omegn). Alle er valgt for ett år og alle valg var enstemmige.

Styrets arbeid i 2021

Det er avholdt ni styremøter og behandlet 74 saker i løpet av 2021.

Koronasituasjonen har vært krevende for OOF, på flere måter, og styret har derfor gjennomført seks digitale styremøter på Teams.

OOFs administrasjon består av 5,5 stilling. Fra venstre: Johan Hval (rådgiver), Bent Martinsen (aktivitetsleder), Anne Marie Dalen (prosjektleder), Tom Fremstad (generalsekretær) og Snorre Gimse Storø (aktivitetsleder). Victoria Frivold var vikar fram til 1. september og Arnt Møller er økonomi- og regnskapsansvarlig i 30 % stilling. Foto: Johan Hval

OOFs æresmedlemmer og hedersutnevnelser

Æresmedlemmer i OOF er Frithjof Funder, Finn Ramsøy (†), Oddvar Rolstad (†), Bjørn Gløersen (†), Erik Sture Larre (†) og Nils Houge (†).

OOFs administrasjon

- Tom Fremstad, generalsekretær
- Johan Hval, rådgiver
- Bent Martinsen, aktivitetsleder
- Snorre Gimse Storrø, aktivitetsleder
- Anne Marie Dalen, prosjektleder (permisjon til 1. september)
- Victoria Frivold, prosjektleder (vikar til 1. september)
- Arnt Møller, økonomi og regnskap (30 % stilling)

OOF har i tillegg flere medarbeidere som har bidratt på våre ulike opplæringsaktiviteter. De har vært engasjert på timebasis.

Deltakelse i forum, råd og organisasjoner

Markarådet

Styreleder i OOF, Hans-Petter Aas, er nestleder i Markarådet og nestleder i OOF, Vigdis Jynge, er OOFs vararepresentant til rådet.

FNF Akershus

Generalsekretær i OOF, Tom Fremstad, er styremedlem i FNF Akershus.

FNF Oslo

Styremedlem i OOF, Martin Veastad, er styremedlem i FNF Oslo.

Samarbeidsforum for vassdrag i Oslo (SaFoVa)

Styreleder Hans-Petter Aas er representant for OOF i *Samarbeidsforum for vassdrag i Oslo (SaFoVa)*. Her deltar foruten OOF; Oslo Elveforum, Vann- og avløpsetaten (VAV), Bymiljøetaten (BYM), Plan- og bygningsetaten (PBE), Eiendoms- og byfornyelsesetaten (EBY) og Byrådsavdeling for miljø og samferdsel (MOS). Det har vært avholdt to Teams-møter i forumet i 2021, 17.06. og 09.11. Saker som kan nevnes er; badevannskvalitet, status i bekkeåpninger og revisjon av «Prinsipper for gjenåpning av elver og bekker».

Rådgivende utvalg for forvaltningen av Maridalen landskapsvernområde

Utvalget er i regi av Statsforvalteren i Oslo og Viken. Johan Hval er OOFs representant i utvalget og deltok på møte i utvalget, den 11. oktober 2021.

Samarbeidsråd for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet i Viken

OOFs generalsekretær Tom Fremstad er medlem av *Samarbeidsråd for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet i Viken*.

De to friluftsrådene i regionen, Oslo og Omland Friluftsråd og Oslofjorden Friluftsråd, vil dele på dette vervet ved å sitte i samarbeidsrådet annet hvert år.

Medlemskap i organisasjoner

OOF er medlem av Friluftsrådenes Landsforbund (FL), Det Norske Skogselskap (DNS), FNF Oslo, FNF Akershus og Oslofjorden Friluftsråd.

På Gyrihaugen på Krokskogen planlegger forsvaret å modernisere sitt eksisterende radaranlegg. Det trengs også en ny anleggsvei. OOF har, sammen med NOA, engasjert oss i denne saken for å få et best mulig resultat for natur og friluftslivet.
Foto: Erik Unneberg

Marka og arealene i byggesonen

OOF uttaler seg i mange høringssaker i Marka og byggesonen. Våre uttalelser baserer seg på vår vedtatte langtidsplan og handlingsplan.

I Marka skal markagrensa ligge fast og utvides der det er naturlig. Skogen i Marka skal forvaltes og drives på en bærekraftig og miljøvennlig måte. Naturmangfoldet er under press og skal bli tatt vare på, også for kommende generasjoner.

Kampen om arealene er økende i byggesonen, der de grønne nærområdene er særlig viktige. Grønnstruktur og friluftslivsområder må legges inn når utbyggingsområder planlegges. Det inkluderer å få på plass en sammenhengende grønnstruktur med turveier, hundremeterskoger, ferdselsårer og naturområder mellom fjorden, vann og vassdrag, byggesonen og Marka.

I 2021 ba Klima- og miljødepartementet Statsforvalteren om å starte et arbeid med mål om å gjøre det enklere å forstå og praktisere markaloven og å trekke klarere grenser mot Plan- og bygningsloven. Dette arbeidet vil OOF følge nøye opp.

I samme år svarte departementet på en henvendelse fra OOF, at rivning/nedlegging av dammer i regulerte friluftslivsvann i Marka er å anse som tiltak etter markaloven. Det betyr at dameiere må søke kommunene om dispensasjon eller det må i arealplan fremgå et ønske om å rive eller legge ned en dam.

Det har for første gang på lenge ikke vært verne-saker i Marka til høring, men Østmarka nasjonalpark har vært i fokus med fagrapporter og Statsforvalterens innstilling.

Ellers har vi svart på en rekke andre høringssaker, særlig kommuneplaner og andre større planer med betydning for natur og friluftsliv.

Markasaker

Oversikt over Markasaker

Markaloven er sentral i OOFs arbeid, og på slutten av 2021 ble revisjon og oppdatering av *Håndbok for Markaloven* avsluttet. Oslo og Omland Friluftsråd (OOF) har i 2021 behandlet flere saker knyttet til Marka. Her følger en kort oppsummering:

- Statsforvalteren i Oslo og Viken fikk i 2021 et oppdrag fra Klima- og miljødepartementet om å utarbeide forslag til endringer i markaloven. OOF ble orientert om dette arbeidet og har oversendt to forslag til Statsforvalteren. Dette er en sak som OOF vil følge nøye i 2022.
- Klima- og miljødepartementet svarte på OOFs henvendelse at nedleggelse av dammer i regulerte vann i Marka må behandles etter markaloven.
- OOF var kritisk til utvidelse, inn i Marka, av steinbruddet på Steinskogen i Bærum og den planlagte skytebanen på Lahaug i Lillestrøm kommune.
- Høsten 2021 klaget OOF, sammen med NOA, på at Ringerike kommune ikke krevde reguleringsplan for en ny vei i forbindelse med nytt radaranlegg på Gyrihaugen i Nordmarka. Seinere trakk vi og NOA klagen, mot å bli garantert godt innsyn og medvirkning i saken.
- I forbindelse med utredningen av Østmarka nasjonalpark ble det i 2021 utarbeidet fagrapporter, og i desember sendte Statsforvalteren sin rapport til Miljødirektoratet og Klima- og miljødepartementet.

OOF gir ut ny revidert og oppdatert «Håndbok for Markaloven»

Etter at markaloven ble vedtatt i 2009, utarbeidet OOF en *Håndbok for Markaloven*. Den første utgaven ble gitt ut i 2011, og arbeidet ble gjennomført av høyesterettsdommer Jens Bugge og regjeringsadvokat Christian Reusch.

I 2021 er markaloven praktisert i over ti år. Det har vært debatt og utfordringer knyttet til enkeltsaker og det er gjennomført enkelte endringer i loven. I løpet av 2020 og 2021 har vi derfor gjennomført en revisjon og oppdatering av håndboka. Arbeidet er utført av professor ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo, Harald Irgens-Jensen, som også er styremedlem i OOF, i nært samarbeid med OOFs styreleder Hans-Petter Aas.

*I begynnelsen av 2022 vil OOF lansere den nye reviderte utgaven av Håndbok for Markaloven. Her ser vi Harald Irgens-Jensen og Hans-Petter Aas som har sørget for revideringen.
Foto: Johan Hval*

Markarådet

Markarådet består av representanter for kommunene, natur-, friluftslivs- og idrettsorganisasjonene, næringsinteressene, grunneierne og beboerne i Marka. Rådet har 18 medlemmer som oppnevnes for fire år av gangen.

Markarådet er en møteplass hvor det utveksles informasjon, erfaringer og synspunkter på markaloven. Markarådets oppgave er å fremme markalovens formål om å fremme og tilrettelegge for friluftsliv, naturopplevelse og idrett i Marka.

I 2021 var ordfører i Lier kommune, Gunn Cecilie Ringdal, leder av rådet, mens OOFs styreleder Hans-Petter Aas var nestleder. I arbeidsutvalget sitter i tillegg Hanne Opdan (ordfører i Nordre Follo kommune), Erik Eide (generalsekretær i Skiforeningen) og Helge Lindstad (Norges Skogeierforbund). OOFs nestleder, Vigdis Jynge, er varamedlem i Markarådet. Statsforvalteren i Oslo og Viken er sekretariat for Markarådet.

Det er gjennomført to møter i rådet, 04.03. og 20.09.21. Følgende saker kan nevnes; status i verneprosessen for Østmarka nasjonalpark, presentasjon av NINAs rapport *Bruk og vern i Østmarka*, foredrag om markaloven ved Harald Irgens-Jensen og orientering om oppdrag fra KLD – endringer i Markaloven.

Saker fra Markarådet er fast post på alle OOFs styremøter.

Nedleggelse av dammer må behandles etter markaloven

Vinteren 2021 hadde OOF et møte i Klima- og miljødepartementet (KLD) og presenterte våre synspunkter om at rivning av dammer og påfølgende nedtapping av regulerte vann i Marka, er å anse som tiltak etter markaloven.

I brev, datert 11. november 2021, bekrefter KLD at rivning av en dam i et regulert vann i marka er å anse som tiltak og skal behandles etter markaloven. KLD viser til Ot.prp. nr. 23 (2008-2009), side 24:

«Igangsetting av tiltak krever etter markaloven tillatelse eller dispensasjon. Tillatelse etter § 14 kan gis til å gjennomføre tiltak som er i samsvar med en bindende arealplan vedtatt innenfor rammen av lovens bestemmelser. For andre tiltak som ikke har grunnlag i plan, vil det kreves dispensasjon etter markaloven § 15». Dispensasjon kan kommunen bare gi «dersom hensynene i lovens formålsbestemmelse ikke blir vesentlig tilsidesatt, og fordelene ved å gi dispensasjon etter en samlet vurdering anses for å være klart større enn ulempene for friluftslivet, naturmiljøet eller allmenne interesser.»

Det betyr altså at det kan gis tillatelse etter markaloven til rivning av dam om det er åpnet for dette i en kommunal arealplan (§ 14) eller gjennom en dispensasjon etter paragraf 15.

Befaring ved dammen på Nordre Rygge vann i Nittedal i 2018, i forbindelse med at Nedre Romerike vannverk hadde søkt om nedleggelse/ rivning av dammen. OOF har etter møter med Klima- og miljødepartementet fått bekreftet at rivning av en dam i Marka skal behandles etter Markaloven og kun kan tillates gjennom en kommunal arealplan (§ 14) eller en dispensasjon (§ 15).

Foto: Johan Hval

OOF synes det er underlig at departementet har snudd og nå mener at en utvidelse av steinbruddet på Steinskogen i Bærum, inn i Marka, ikke vil gi vesentlige negative konsekvenser for friluftsliv og naturopplevelse, og at markaloven ikke er til hinder for utvidelsen.

Foto: Johan Hval

Planprogram for utvidelse av steinbruddet på Steinshøgda i Bærum

OOF skrev følgende i vår høringsuttalelse, datert 15. april 2021:

En utvidelse av Franzefoss' steinbrudd på Steinshøgda i Marka i Bærum til nærmere det dobbelte av hva det er i dag, vil være et stort naturinngrep og vil true viktige friluftsinnteresser i Bærum. Kommunen har selv klassifisert området som «svært viktig» for friluftslivet.

OOF synes det er underlig at departementet i 2016 var enig med Fylkesmannen «om at utvidelsen vil få negativ påvirkning på friluftslivet i Marka», mens de i 2020 mente det motsatte «at tiltaket ikke vil gi vesentlige negative konsekvenser for friluftsliv og naturopplevelse».

Departementet uttrykker i vedtaket fra 2020 tvil om markaloven overhode gir hjemmel til å utvide et eksisterende steinbrudd som ligger utenfor Marka, inn i Marka. Departementet kommer til at loven gir hjemmel. Når det er såpass stor tvil om tiltaket overhodet har hjemmel, må imidlertid dets mulige negative konsekvenser for friluftslivet, og hvor viktig tiltaket ellers er for samfunnet, vurderes særlig nøye før en eventuell tillatelse kan gis. OOF stiller spørsmål ved om saksgangen så langt har sikret dette.

OOF er i stor grad fornøyd med planprogrammet, konsekvensutredning og utredningsbehovet som er beskrevet her. Men, ettersom dette er et stort og irreversibelt naturinngrep, så påpeker vi et behov for å dokumentere behovet og for å utrede alternative løsninger til å utvide steinbruddet inn i Marka – et område vernet for friluftsliv, idrett og naturopplevelse.

Lahaug skytebane – en utfordring for friluftsliv og naturmangfold

I en felles høringsuttalelse, fra FNF Akershus, FNF Oslo og Oslo og Omland Friluftsråd 26. februar 2021, og støttet av natur- og friluftsansjoner i regionen (DNT Oslo og Omegn, Naturvernforbundet i Oslo og Akershus, Akershus og Oslo Orienteringskrets, Birdlife Oslo og Akershus og Lillomarkas Venner), ble det påpekt at vi fremdeles er imot den planlagte skytebanen på Lahaugmoen i Lillestrøm kommune. Høringen gjaldt en mindre utvidelse av planområdet.

Vi påpekte at området ligger rett ved Gjelleråsmarka, «et svært viktig nærfriluftsområde for om lag 40 000 mennesker i Oslo, Nittedal og Lillestrøm. Skytestøy vil kunne bli svært plagsom for både turgåere og beboere i bebyggelsen som ligger kun 1,5 km fra skytebanen. Vi vil også påpeke at vi har stor forståelse for at Lillestrøm kommune ønsker å legge ned skytebanen på Skjetten.»

Videre minnet vi om at «*naturmangfoldrapporter har synliggjort at varslingsområde har et stort naturmangfold med mange rødlistearter, som er unike for området og i noen tilfeller for landet*», og at deler av anlegget ser ut til å kunne bli liggende innenfor markagrensa. Dette stiller vi oss undrende til ettersom Stortinget, under behandlingen av markaloven, var helt tydelig på at en ikke ønsket etablering av nye skytebaner i Marka.

God medvirkning sikret for behandling av Gyrihaugen-saken

Forsvarsbygg planlegger å bygge ut radaranlegget på Gyrihaugen på Krokskogen i Ringerike kommune. Anlegget utgjør en del av et prosjekt hvor det skal etableres tilsvarende anlegg flere steder i landet. Selve forsvarsanlegget er hemmeligstemplett og godkjent av Stortinget.

For å komme seg opp til toppen planlegges det en ny adkomstvei fra eksisterende skogsbilvei. Høsten 2020 krevde Fylkesmannen (Statsforvalteren) og Ringerike kommune at det utarbeides alternative traseer av hensyn til naturmangfoldet.

Oslo og Omland Friluftsråd (OOF) ble gjort oppmerksom på saken høsten 2020 og Forsvarsbygg informerte oss om saken rett før jul. OOF har i 2021 hatt kontakt med aktuelle natur- og friluftsansjoner som DNT Oslo og Omegn, DNT Ringerike, Skiforeningen og Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA).

Sommeren 2021 fattet Ringerike kommune et vedtak om at det ikke trengtes reguleringsplan i forbindelse med etableringen av adkomstveien til radaranlegget. OOF mener at markaloven har et ufravikelig krav til utarbeidelse av reguleringsplan (§15, 2.ledd, 2. punktum). Dette påpekte også NOA overfor kommunen. Men kommunen sto ved sitt vedtak om at detaljregulering ikke vil bli gjennomført.

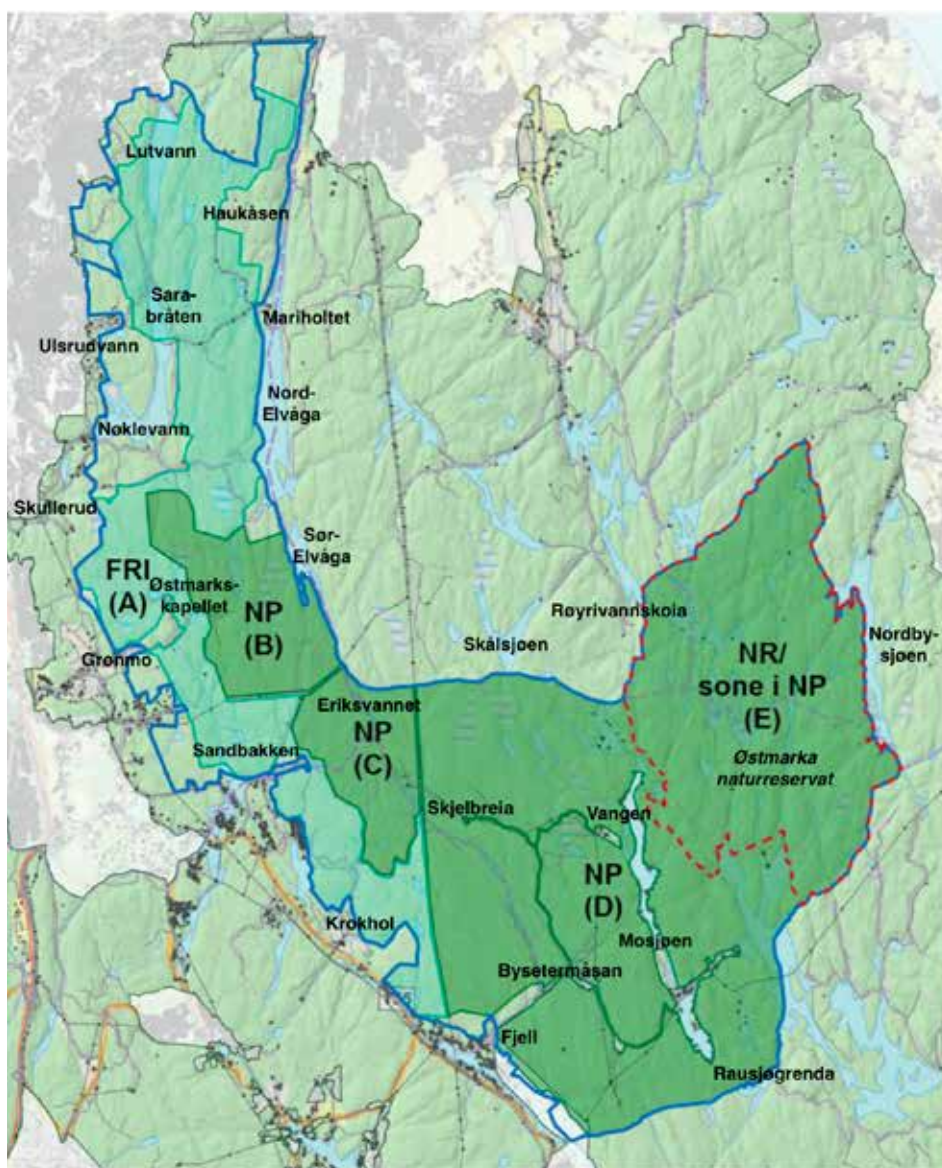
Både NOA og OOF valgte å klage vedtaket inn for Statsforvalteren og vi skrev følgende: «*Vi ber derfor om at Ringerike kommune/Statsforvalteren i Oslo og Viken fatter vedtak om oppsettende virkning inntil denne klagesak er behandlet og godkjent reguleringsplan foreligger*». OOFs klage ble støttet av DNT Oslo og Omegn.

Rett før Ringerike kommune skulle behandle klagen, ble både NOA og OOF kontaktet av kommunen. Kommunen viste til samtaler med Forsvarsbygg, der Forsvarsbygg kunne garantere godt innsyn og medvirkning i saken. Dette aksepterte både NOA og OOF.

OOF vil derfor i 2022 holde våre medlemmer godt orientert, og vi vil bidra til en god medvirkningsprosess, for å sikre natur- og friluftslivsinteressene i denne delen av Marka.

Forsvarsanlegget på Gyrihaugen på Krokskogen er en viktig utbyggingssak i Marka. OOF vil følge opp denne saken i 2022.
Foto: Martin Veastad

Statsforvalterens forslag til vern i Østmarka innebærer to verneformer;
 1. Nasjonalpark etter naturmangfoldloven (NP, mørkegrønt) og
 2. Friluftslivsområde med naturopplevelsverdier etter markalovens paragraf 11 (FRI). Den stiplede røde linjen viser eksisterende Østmarka naturreservat (NR). Utredningsområdet er vist med blå strek.

Østmarka nasjonalpark – forslag til verneplan sendt til KLD

Høsten 2020 meldte Statsforvalteren i Oslo og Viken om oppstart av verneplanarbeid for Østmarka Nasjonalpark. Oslo og Omland Friluftsråd (OOF) har i alle år støttet opprettelsen av nasjonalparken, men vi har samtidig vært opptatt av at friluftslivet kan fortsette og utvikle seg videre innenfor nasjonalparken. Her blir det altså viktig å finne gode kompromisser og utvikle gode forskrifter.

I vår høringsuttalelse fra desember 2020 skrev vi blant annet dette:

OOF mener at Østmarka nasjonalpark kan bli en bynær og brukspreget nasjonalpark. Selvsagt skal naturmangfoldlovens krav til naturkvaliteter, inngrep og størrelse oppfylles, men det må være rom for nyskaping, nytenking og pragmatiske løsninger. Nå har vi en historisk sjansje til både å oppfylle siste mulighet for en nasjonalpark i lavereliggende skogsområder, og samtidig å sikre formålet i markaloven om å fremme og tilrettelegge for friluftsliv, naturopplevelse og idrett.

Statsforvalterens rapport til MD og KLD

I løpet av 2021 har det kommet flere fagrapporter om det aktuelle området, og i desember 2021 var Statsforvalterens rapport med tilrådninger klar. I forbindelse med dette arbeidet har Statsforvalteren hatt kontakt med berørte kommuner og organisasjoner, inkludert et møte med OOF i november 2021. Rapporten ble sendt til Miljødirektoratet og Klima- og miljødepartementet for videre behandling.

I grove trekk innebærer forslaget tre alternativer til en nasjonalpark. Det mest omfattende forslaget innebærer en nasjonalpark fra Trollaldalen/Langvannet i nordvest (ca. 2 km øst for Skullerud) til Raudsjømarka i sørøst. Det minst omfattende forslaget innebærer en vestlig grense langs kraftlinja som går over Skjelbreia, ca. 2,5 km øst for Sandbakken.

Statsforvalterens forslag til verneformål for nasjonalparken er:

- et skogøkosystem med tilhørende arter, bestander, naturtyper, landskap og geologi
- landskapsformer i et særegent skoglandskap med variert topografi og myrer, sjøer og vannsystemer
- kulturminner og kulturhistorie
- å gi allmennheten anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv og med liten grad av teknisk tilrettelegging

I tillegg foreslås det et omfattende vern etter markalovens paragraf 11

I rapporten fra Statsforvalteren foreslås det i tillegg til nasjonalparken å opprette et stort verneområde, mellom byggesonen og nasjonalparken. Dette vernet er etter markalovens paragraf 11.

Statsforvalteren foreslår følgende verneformål for dette området:

- å bevare de naturopplevelsverdier som gjør at området har særskilte kvaliteter for friluftslivet
- å bevare et mye brukt friluftslivsområde uten større inngrep og tilrettelegging

Statsforvalteren foreslår at store områder i Oslodelen av Østmarka nord for Sandbakken vernes som paragraf 11-områder. Dette er nærområdene til folkerike områder i Oslo sørøst og Groruddalen.

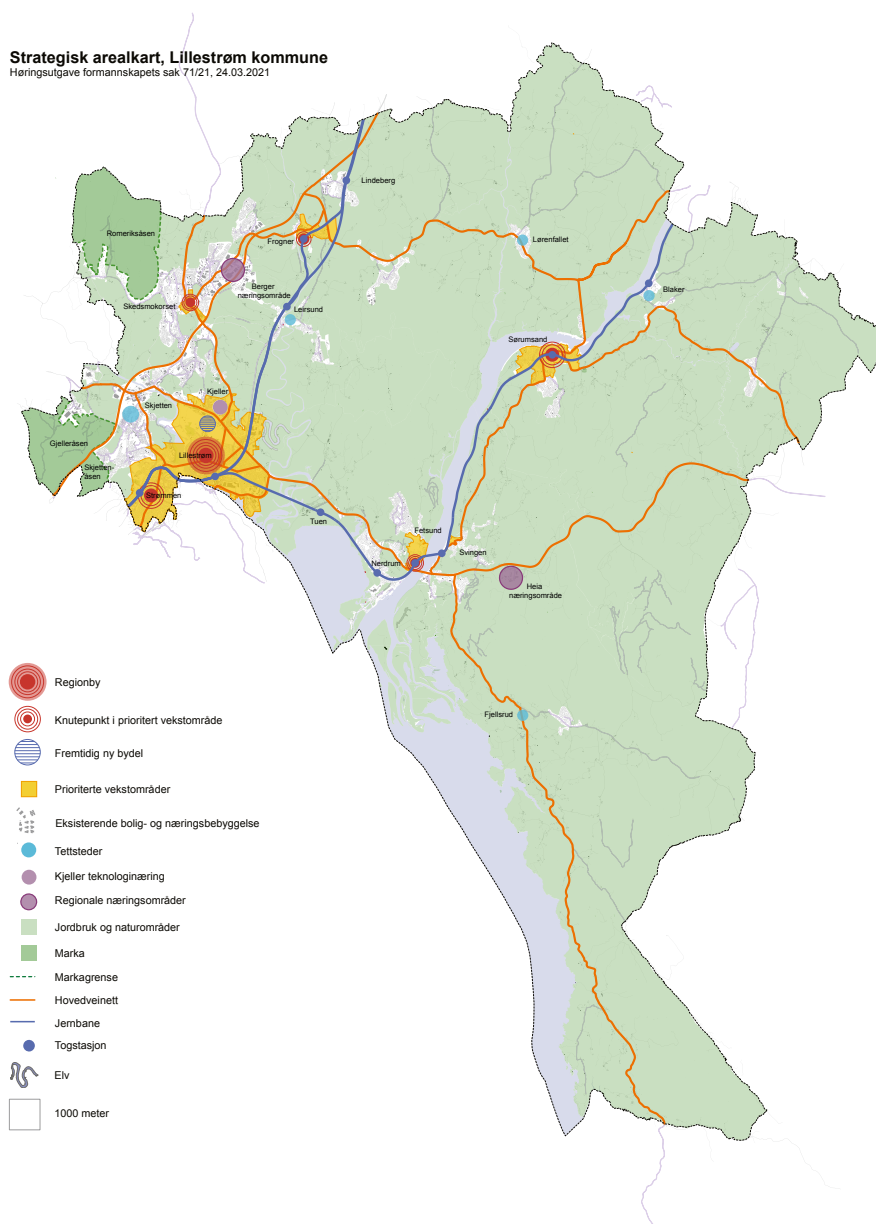
De mest brukte utfartsområdene som badeplassen på Lutvann, Ulsrudvann, det meste av Nøkle vann, Skullerud-området, Grønmo-området, Sandbakken og Krokhol er ikke inkludert i paragraf 11-området.

OOF antar at en verneplan kommer ut til høring i 2022, og vi vil da bidra til en god og brei medvirkningsprosess, der alle brukergruppene i Marka blir hørt og tatt hensyn til.

Mellom Grønmo og Sandbakken (bilde) er det planlagt en ny turvei som skal bidra med snøsikre skiløyper og styrke mulighetene for sykling, barnefamilier og folk med nedsatt funksjonsevne. Turveien ligger innenfor den planlagte nasjonalparken/verneområdet etter paragraf 11. Hva vil da skje med den planlagte turveien?
Foto: Tom Stensaker

Strategisk arealkart, Lillestrøm kommune
Høringsutgave formannskapet sak 71/21, 24.03.2021

Kommuneplaner

Lillestrøm: Planprogram til kommuneplanens arealdel og langsiktig arealstrategi for 2022-2034

I OOFs høringsuttalelse til *Planprogram til kommuneplanens arealdel og langsiktig arealstrategi for 2022-2034* for Lillestrøm kommune la vi vekt på følgende:

OOF mener at planprogrammet og den langsiktige arealstrategien er et godt grunnlag for å utvikle en god arealdel av kommuneplanen, som ivaretar både naturmangfold og mulighetene for friluftsliv og fysisk aktivitet i nærområdene.

Vi har innspill til den langsiktige arealstrategien om at ingen skal ha mer en 250 meter til nærmeste turveier/friluftslivsområder og om attraktive og tilgjengelige natur- og friluftslivsområder omkring de prioriterte vekstområdene i kommunen.

Bærum: Kommuneplanens samfunnsdel med langsiktig arealstrategi 2021-2040

OOFs høringsuttalelse til Kommuneplanens samfunnsdel med langsiktig arealstrategi for perioden 2021-2040 for Bærum kommune ble oppsummert som følger:

OOF mener at denne planen har gode mål og strategier på mange viktige områder, som medvirkning, naturmangfold, by- tettstedutvikling o.l. Men, vi savner flere målbare styringsmål, som det er enklere å evaluere og styre etter.

Savnet er også vektlegging av friluftslivets betydning for folkehelsen og betydningen av de viktige friluftslivsområdene i Marka og ved fjorden.

Utbyggingsområder i Nordre Follo kommune.

Nordre Follo: Planprogram for kommuneplanens arealdel 2023-2034

OOF var godt fornøyd med Planprogram for kommuneplanens arealdel 2023-2034 for Nordre Follo kommune som vi oppsummerte slik:

OOF mener generelt at planprogrammet er et svært godt grunnlag for å utvikle en god arealdel av kommuneplanen, som ivaretar både naturmangfold og mulighetene for friluftsliv og fysisk aktivitet i nærområdene og Marka.

Lørenskog: Planprogram til kommuneplanens arealdel 2021

I vår høringsuttalelse mente vi at planprogrammet generelt «er et godt grunnlag for å utvikle en god arealdel av kommuneplanen, som ivaretar både naturmangfold og mulighetene for friluftsliv og fysisk aktivitet i nærområdene og Marka». Vi foreslo blant annet følgende for å styrke planen:

- Det er behov for mer skånsom tilrettelegging for friluftslivet i Marka, for å ta vare på naturen og for å få folk ut.
- Tilgangen til Marka kan forbedres ved forbedret kollektivtransport og parkeringsmuligheter.
- Befolkningen i utbyggingsområdene i kommunen, særlig barn, unge, eldre, ikke-vestlige innvandrere og funksjonshemmede, må ha god tilgang til natur- og friluftslivsområder i nærområdene.
- Et godt virkemiddel er å sikre befolkningen maks 250 meter til nærmeste turvei.
- Kommunen bør føre et arealregnskap over arealene i kommunen, for å unngå tap av viktige arealer for naturmangfold og friluftsliv.

Arealstrategi for Lørenskog kommune.

Oslo: Planprogram for kommuneplanens arealdel

OOFs høringsuttalelse til planprogrammet ble oppsummert som følger:

OOF er svært godt fornøyd med den vekt byrådet legger på naturmangfold og bevaring og utvikling av den blågrønne strukturen i kommunen.

OOF mener at planprogrammet ikke vektlegger nok folkehelse og friluftsliv og behovet for god og skånsom tilrettelegging både i byggesonen og Marka. Dette er viktig for å møte klimaendringene og befolkningsveksten, for å ta vare på naturen og for at en økende andel av befolkningen, som mangler basiskunnskaper i friluftsliv, skal komme seg ut.

Planer i Viken fylkeskommune

Temastrategi for frivillighet i Viken

I vår høringsuttalelse, til *Temastrategi for frivillighet* i Viken fylkeskommune, var OOF i stor grad fornøyd med målsettingene, strategiene og prioriteringene i planen.

OOF støttet de to hovedstrategiene for planen:

1. Å styrke paraplyleddene
2. Å styrke frivillighetens muligheter til å få fram nye, innovative aktiviteter

Og vi støttet også følgende prioriteringer:

1. Prioriteringer som styrker natur- og friluftslivsorganisasjonenes deltakelse i planer og politiske prosesser:
2. Prioriteringer som styrker friluftslivets og organisasjonenes økonomi

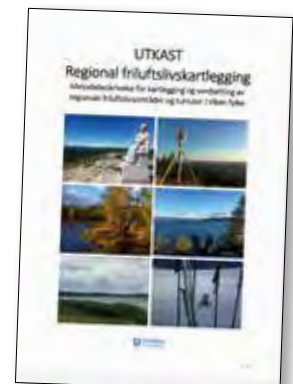

Regional friluftskartlegging i Viken

OOF skrev følgende i vår innledning til høringsuttalelsen:

OOF har gjennom flere års kartleggingsarbeid for Oslo og Lillestrøm kommuner opparbeidet oss mye praktisk erfaring på dette området.

OOF støtter Viken fylkes mål om å kartlegge og få en grov oversikt over friluftslivsområdene i fylket. Vi er noe kritisk til nytten ved å verdsette store friluftslivsområder. Det vil nødvendigvis bli gjennomsnittsverdier som gir lite ny informasjon. Ellers har vi noen tips til forbedring av selve metodikken. Vi bidrar gjerne i det videre arbeid om det skulle være ønskelig.

Andre planer

Jølsen næringspark i Lillestrøm

OOF sluttet seg, sammen med DNT Oslo og Omegn, NJFF Akershus, Naturvernforbundet i Oslo og Akershus og Birdlife Oslo og Akershus, til en felles høringsuttalelse mot utvidelse av Jølsen Næringspark, skrevet av FNF Akershus. I høringsuttalelsen oppsummerte organisasjonene på denne måten:

Sett i lys av dagens natur- og klimakrise og planens svært negative konsekvenser på naturområdene i og rundt planområdet ber vi om at denne planen avvises. Planen er i strid med nylig vedtatt arealpolitikk for Lillestrøm kommune og kunnskapsgrunnlaget er utilstrekkelig. Om en slik regulering allikevel gjennomføres må det skje som en del av arbeidet med kommuneplanens arealdel, og det må gjennomføres en prosess for vurdering av plassering av deponi i regionen sett fra et helhetlig perspektiv. I tillegg må det gjennomføres en tilstrekkelig naturkartlegging for alle organismegrupper innenfor planområdet, og det må gjøres en kartlegging av friluftslivsverdier.

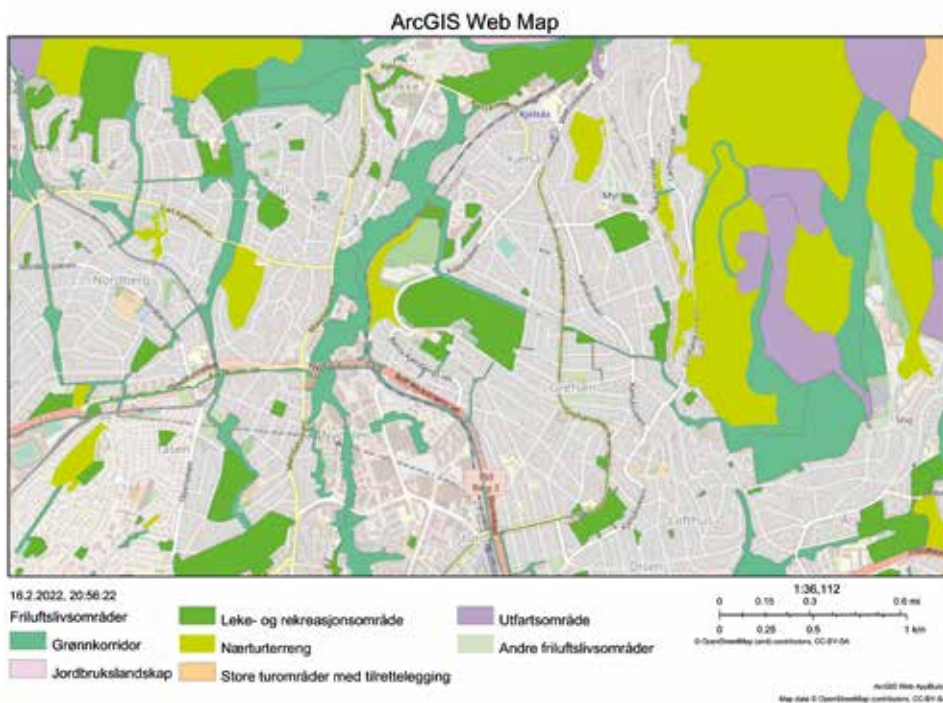
Kartlegging og verdsetting av friluftsområder i Oslo kommune

I januar 2020 ble Oslos friluftslivsområder ferdig kartlagt og verdsatt av Oslo og Omland Friluftsråd og Oslofjorden Friluftsråd på oppdrag fra Bymiljøetaten i Oslo kommune. Over en treårs periode er 1427 områder kartlagt og verdsatt, med hjelp av 20 arbeidsgrupper, med 117 frivillige fra organisasjonene, som til sammen har nedlagt nesten 1800 timer med frivillig innsats. Resultatene av kartleggingen ble gjennomgått av Bymiljøetaten og lagt ut til høring, og vi oppsummerte på følgende måte i vår høringsuttalelse fra januar 2021:

Oslo og Omland Friluftsråd har, sammen med Oslofjorden Friluftsråd, ledet arbeidet i arbeidsgruppene i bydelene. Vi har fått kartfestet friluftslivsområdene og gjennomført verdsetting etter miljødirektoratets metodikk. OOF er godt fornøyd med både gjennomføring og resultater. Vi mener at Oslos friluftslivsområder nå er verdsatt og kartfestet på en grundig måte, sannsynligvis mere grundig enn de fleste kommuner i landet.

Når høringsinnspillene er gjennomgått av kommunen og verdsettingen korrigert, vil kart, områdebeskrivelser og verdsettingen bli tilgjengelig for publikum på kommunens hjemmesider og på Miljødirektoratets hjemmesider (Naturbase).

Kartlagte og verdsatte friluftslivsområder i Nordre Aker bydel i Oslo. I perioden 2017-2020 ble Oslos friluftslivsområder kartlagt og verdsatt av Oslo og Omland Friluftsråd og Oslofjorden Friluftsråd på oppdrag fra Bymiljøetaten i Oslo kommune. 1427 områder ble kartlagt og verdsatt, med hjelp av 20 arbeidsgrupper, med 117 frivillige fra organisasjonene.

Opplæring og inkludering i friluftsliv

OOF har fokus på å bidra til et inkluderende og allsidig friluftsliv, som alle kan ta del i. Gjennom våre tiltak ønsker vi å øke befolkningens deltagelse og kunnskap om muligheter for frilftsaktiviteter - året rundt. Deltagerne på våre opplæringstilbud skal få positive friluftssopplevelser og forstå sammenhengen mellom friluftsliv, helse og trivsel. I opplæringen vektlegges også allemannsretten, friluftslovens rettigheter og plikter og at friluftsliv må utøves på naturens premisser.

OOFs arbeid med opplæring og inkludering i friluftsliv

Korona-viruset har også i år vært en stor utfordring for våre opplæringsaktiviteter. Likevel har vi langt på vei klart å videreføre våre prosjekter, med de samme målgruppene som tidligere:

- Læring i friluft – kurs for lærere og ansatte i skole og aktivitetsskole/SFO
- Introduksjon til friluftsliv – for nyankomne innvandrere
- Eldre frivillige – ressurser i vår friluftslivsoplæring
- Flerkulturell Friluftsfest – for elever fra voksenopplærings- og mottaksklasser
- Ferieleir for flyktningfamilier i Bærum
- Friluftssykehuset – i samarbeid med Rikshospitalet
- Friluftsliv med ADHD-foreningen
- Friluftsskoler – for barn og unge i våre medlemskommuner

OOF har et spesielt fokus på å introdusere Marka og friluftsliv for nyankomne innvandrere i regionen, gjennom vårt undervisningstilbud for voksenopplærings- og mottaksklasser og vår ferieleir for flyktningfamilier. I tillegg ønsker OOF å øke deltagelsen og interessen for friluftsliv blant barn og unge generelt gjennom friluftsskoler, synliggjøre naturens effekt i behandling av syke barn ved Rikshospitalet og friluftslivets positive effekter på mestringsfølelse og selvbilde blant barn og unge med ADHD.

OOFs tilbud er finansiert gjennom ulike tilskuddsordninger, som miljødirektoratets tilskudd til friluftsliv for personer med innvandrerbakgrunn, fylkeskommunale midler til friluftsliv fra Viken og Oslo, samt spillemidler til aktivitet for barn og unge, og midler fra Gjensidigestiftelsen og Sparebankstiftelsen. Oslo kommune støtter i tillegg OOFs tilbud gjennom tilskudd fra Velferdsetaten, Bymiljøetaten og Enhet for mangfold og integrering (EMI).

Læring i friluft – kurs for lærere og ansatte i skole og aktivitetsskole/SFO

Læring i friluft er friluftsrådenes felles satsning på opplæring av lærere og ansatte i skole, aktivitetsskole/SFO og barnehage.

Oslo og Omland Friluftsråd (OOF) har i 2021 tilpasset oss korona-situasjonen for å kunne fortsette å tilby *Læring i friluft*-kurs til skoler i Oslo og Viken. Derfor har vi, også i 2021, arrangert kursene ute på den enkelte skole.

Totalt har vi holdt kurs for 220 lærere og ansatte i aktivitetsskole/SFO. De forskjellige skolene har vært svært delaktige og engasjerte i kursgjennomføringen. Vi tror årsaken til dette er at kursene vi nå holder har fått tid til tilpasning og endring over en lang periode med smittevern hensyn. Vi får mange gode tilbakemeldinger, og gode diskusjoner rundt gjennomføring, ute på de forskjellige skolene.

Påmeldingen fra OOFs medlemskommuner har vært god. Mange skoler uttrykte et sterkt ønske om inspirasjon til utendørs undervisning i 2021. Det var spesielt gunstig å holde kursene ved den enkelte skole, fordi lærere og ansatte får inspirasjon til å se sin egen skolegård i et nytt lys. Tilbakemeldingene tyder på at kursets innhold er aktuelt og nyttig for deltagerne.

Skolene, som deltar på kurset, får tildelt læringsmaterialet *Naturen som læringsarena*. Dette læringsmaterialet inneholder konkrete opplegg og aktiviteter, som er direkte knyttet til de nasjonale læreplanmålene. Deltagerne er aktive i gjennomføringen av kursene og erfarer selv hvordan oppleggene oppleves. Dette gjør at terskelen for å gjennomføre undervisningsopplegget med egne elever i skolens nærmiljø reduseres.

Vi ser at skolene setter stor pris på vårt tilbud, og vi er veldig godt fornøyde med både deltagelsen og tilbakemeldingene. I 2022 vil vi øke satsningen på læring i friluft ved å holde kurs for yrkesfagelever ved barne- og ungdomsarbeiderlinja. I tillegg skal vi gjennomføre stedsbasert læring hvor vi utvikler helhetlige undervisningsopplegg for de ulike skolene. Dette kan de så bruke på egen hånd, i etterkant av kurset.

Introduksjon til friluftsliv – for nyankomne innvandrere

Prosjektet er Oslo og Omland Friluftsråds mest omfattende opplæringstilbud, og retter seg mot elever i voksenopplærings- og mottaksklasser.

OOFs fokus på inkludering av innvandrergupper i friluftsliv, startet allerede i 1993, og har gradvis utviklet seg til dagens: *Introduksjon til friluftsliv*.

En av suksessfaktorene for *Introduksjon til friluftsliv*, er at aktivitetsdagene gjennomføres i ordinær skoletid. Da når vi svært mange i målgruppa. Tilbudet retter seg mot alle mottaks- og voksenopplæringsklasser i våre medlemskommuner.

Koronapandemien har skapt lite forutsigbarhet og har vært utfordrende. På tross av dette, ble det i 2021 gjennomført 88 undervisningsdager for mottaksklasser og voksenopplæringsklasser, med totalt 1575 deltakere.

Vanntilvenning på Sørenga i Oslo. OOFs introduksjonskurs til friluftsliv er svært populært, med over 1575 nyankomne innvandrere fra Oslo og Viken-kommunene som deltakere i 2021.
Foto: Bent Martinsen

Formålet med introduksjonstilbudet er:

- å gi elevene positive opplevelser og erfaringer med friluftsliv.
- å gi grunnleggende kunnskap som muliggjør og stimulerer til økt deltagelse i friluftsliv i framtida.
- å bidra til at naturen benyttes som arena for læring i norsk språk og samfunn.
- å bidra til økt inkludering og deltagelse i friluftsliv, som en trivselsskapende og helsefremmende aktivitet for hele befolkningen.

OOF har utarbeidet et helhetlig undervisningsopplegg, med fire undervisningsdager fylt med friluftslivsaktiviteter og varierte naturopplevelser knyttet til de fire årstidene.

- **Vinter:** ski, snøforming, isfiske og aking
- **Vår:** sanking av ville vekster, kanopadling og matlaging på bål
- **Sommer:** kanopadling, fisketur, oppdagelsestur i nærmiljøet
- **Høst:** fisketur, høstingstur, matlaging på bål
- **Koronatilpassede aktiviteter:** varierte aktiviteter som passer alle naturområder med fokus på smittevern.

Vi har et tett og godt samarbeid med lærere i mottaksklasser og voksenopplæring i Oslo, og opplever at tilbudet er høyt verdsatt.

På friluftslivsdagene legger vi vekt på positive opplevelser, mestring og læring. Friluftsopplevelsene gir elevene et stort behov for å sette ord på sine opplevelser og å kommunisere, samarbeide og fortelle om opplevelsene i etterkant. Dette har svært positive effekter på språklæringen gjennom konkretisering av situasjoner, begreper og erfaringer. Aktivitetsinnholdet kobles til klassenes kompetansemål i norsk språk og samfunnskunnskap.

Ved påmelding kan læreren velge mellom ulike hovedaktiviteter og innhold for den enkelte aktivitetsdag. Hver klasse kan delta på maksimalt en aktivitetsdag per årstid. Alle aktivitetsdagene inkluderer læring om allemannsretten, hensynsfull ferdsel i naturen, samt felles lunsj rundt bålet. Samlingen rundt bålet er en god arena for samtaler om inntrykk, begreper og erfaringer. Det er mange som får sitt aller første møte med norsk natur gjennom dette prosjektet.

I løpet av koronatiden har vi reist mye rundt i nærområdene til skolene, fordi mange klasser har hatt restriksjoner på å reise kollektivt. Det er noe vi kommer til å fortsette med i større grad enn tidligere.

OOF er opptatt av at deltagerne skal fortsette med friluftslivsaktiviteter etter at de har deltatt på våre introduksjonstilbud. Dette gjør vi ved å formidle både muligheter for egenorganiserte friluftslivsaktiviteter og deltagelse i de ulike frivillige natur- og friluftslivsorganisasjonenes tilbud.

Eldre frivillige – ressurser i vår friluftslivsopplæring

Eldre frivillige har vært en del av prosjektet *Introduksjon til friluftslivet* i 2 år. Målet har vært å rekruttere eldre som frivillige, for å bidra på gjennomføringen av uteskoledager.

Det har vært en utfordring med korona-viruset å verve frivillige eldre, spesielt siden de er i risikogruppen.

I slutten av 2021 var enkelte frivillige med på de faste ukedager, noe vi er meget godt fornøyd med. Vi har stor tro på at dette tiltaket gir positive effekter for OOF, elevene og de frivillige.

Flerkulturell friluftsfest – for elever fra voksenopplærings- og mottaksklasser

Flerkulturell Friluftsfest er Oslo og Omland Friluftsråds årlige friluftsfest for nyankomne innvandrere og har siden oppstarten vært en årlig suksess på Sognsvann i Oslo. Alle elever i mottaks- og voksenopplæringsklasser fra Oslo og Viken inviteres til en festdag i friluft. Målgruppen er stor, arrangementet etterspurt og i 2021 arrangerte vi derfor, i tillegg til friluftsfesten på Sognsvann, for første gang en *Flerkulturell friluftsfest* på Fetsund Lenser i Lillestrøm.

Den flerkulturelle friluftsfesten har som formål å styrke elevenes kunnskaper, interesse og begeistring for friluftslivet. OOF inviterer derfor de lokale natur- og friluftslivsorganisasjonene til å vise fram sine tilbud og aktiviteter, slik at deltakerne skal bli kjent med organisasjonene og alle mulige friluftslivsaktiviteter, som f.eks. fiske, klatring, orientering, kanopadling, sykling, natur- og artslære osv.

Flerkulturell friluftsfest på Sognsvann

Flerkulturell Friluftsfest startet i 2016 med 1000 deltakere, og har de siste årene hatt i overkant av 2500 deltakere. Målet for friluftsfesten på Sognsvann 7. september i 2021 var derfor om lag 3000 deltakere. Dette lot seg dessverre ikke gjøre grunnet korona-restriksjonene.

Vi klarte likevel å gjennomføre en god friluftsfest på Sognsvann. Vi satte inn rikelig med ressurser og opplevde at deltakerne var svært fornøyde med å komme seg ut i naturen, i en periode da mye i samfunnet fortsatt var stengt.

Flerkulturell friluftsfest arrangeres både på Fetsund lenser i Lillestrøm og på Sognsvann i Oslo. Normalt er dette en stor folkefest med flere tusen deltakere, men i de siste to årene har antallet deltakere blitt redusert en god del på grunn av koronaen.
Foto: Rebekka Helen Fremstad

Flerkulturell friluftsfest på Fetsund lenser

Den 19. oktober ble den første flerkulturelle friluftsfesten på Fetsund lenser gjennomført, noe sent på året, med både snø, sludd og regnvær, men likevel en suksess!

Åtte lokale organisasjoner bidro til å gjøre den første friluftsfesten i Viken til et begivenhetsrikt arrangement for elevene.

Besøkssenter våtmark Nordre Øyeren holder til ved naturområdene omkring Fetsund Lenser, og vi er glade for å ha deres område som base for arrangementet. Dette stedet er et ypperlig turmål for målgruppen, med aktivitetstilbud og fine tur- og grøntområder.

Mye ekstra-arbeid som følge av korona-pandemien

Korona-pandemien med restriksjoner krevde mye ekstra planlegging og organisering. Det ble utarbeidet egne smittevernstiltak, og smittevernsanbefalinger ble gitt alle under arrangementet og gjennom invitasjonen.

Friluftsfesten ved Sognsvann ble, som i fjor, gjennomført som to ulike kohorter, ett arrangement på formiddagen og ett på ettermiddagen. Vi registrerte totalt 483 frammøtte personer fra Oslo og Viken.

Arrangementet på Fetsund lenser ble gjennomført som en kohort, med hele 372 påmeldte elever. Vi anslår at omtrent 200 elever deltok i løpet av dagen. Det var krevende vær med mye nedbør, men blant de som møtte opp var det god stemning, interesse og høyt aktivitetsnivå.

Vi fortsetter i 2022

Flerkulturell friluftsfest i koronaårene 2020 og 2021 har gitt oss nyttige og verdifulle erfaringer i den videre planleggingen. I 2022 ønsker vi å videreføre friluftsfestene på Sognsvann og på Fetsund lenser, og vi har som mål å invitere flere deltagere til begge disse arrangementene.

2022 er også frivillighetens år, og OOF ønsker å legge en ekstra innsats i å koordinere og rekruttere frivillige. Hovedfokuset blir å gjennomføre arrangementene som i et normal år; med god deltakelse, spennende og varierte aktiviteter og trygge rammer. OOF vil også fokusere litt ekstra på den nystartede friluftsfesten i Lillestrøm kommune og styrke den med flere organisasjoner, frivillige og deltakere.

Vi takker alle samarbeidspartnere

Oslo og Omland Friluftsråd takker alle samarbeidspartnere for god innsats og godt samarbeid, det vil si; Bymiljøetaten i Oslo kommune, Besøkssenter Våtmark Nordre Øyeren, BUA (Oslo og Lillestrøm), Skiforeningen, Norsk Orientering, Syklistenes Landsforening, Naturvernforbundet, Oslofjorden Friluftsråd, Norges Idrettshøgskole, Veitvet skole, Besøkssenter våtmark Oslo, Kolsås Klatreklubb, DNT Oslo og Omegn, Oslo og omland sopp- og nyttevekstforening, Romerike sopp- og nyttevekstforening, Forum for Natur og Friluftsliv i Oslo, Forum for Natur og Friluftsliv i Akershus, Friluftsliv i Gamle Oslo (FRIGO), Det Norske Skogselskap, Birdlife Oslo og Akershus, Norges Jeger- og Fiskerforbund i Oslo, Norges Jeger- og Fiskerforbund i Akershus og Fet Idrettslag.

Ferieleir for flyktningfamilier

Sommeren 2021 arrangerte OOF for femtende gang, i samarbeid med Flyktningkontoret i Bærum, ferieleir på Kjeholmen i Bærums skjærgård for flyktningfamilier og ungdom med innvandrerbakgrunn. Leiren gikk over 8 dager; seks av dagene var forbeholdt barnefamilier og to dager var for ungdommer. Deltagerne møtte opp på Kadettangen i Bærum og ble fraktet fram og tilbake med båten Rigmor. På grunn av båtens korona-restriksjoner, var det kun tillatt med maks 20 deltagere per dag.

Ferieleiren bidrar til inkludering gjennom at innvanderne blir kjent med norsk natur, friluftslivskultur og populære sommeraktiviteter. Ferieleiren bidrar også til å styrke familieband, tilhørighet og identitetsbygging. OOF og Bærum kommune ser på dette som et svært viktig bidrag til sosial inkludering, kulturforståelse og inspirasjon til friluftslivsdeltagelse.

Det er stor variasjon og frihet i aktivitetstilbudet, som tilrettelegger for at alle kan oppleve mestring og læring og muliggjør gode familie- og vennskspsrelasjoner ved å gjøre aktiviteter sammen. Deltakerne får også kunnskap om sikker ferdsel i, på og ved vann, og det er mange som lærer å svømme i løpet av leiren. Tilbakemeldingene OOF får på innhold og organisering av ferieleiren fra Flyktningkontoret i Bærum er utelukkende positive. De rapporterer om godt fornøyde deltagere og dyktige aktivitetsledere. I tillegg melder de om familier som, i etterkant av ferieleiren, bruker sitt nærområde i større grad enn før.

OOFs ferieleir for flyktningefamilier i Bærum har vært et populært tiltak over mange år. Foto: Victoria Frivold

OOF har et godt samarbeid med ADHD-foreningen og arrangerer friluftslivsdager med foreningen.
Foto: Beate Snellingen

Friluftssykehuset – i samarbeid med Rikshospitalet

OOF har et godt og tett samarbeid med seksjon for C-L-barnepsykiatri (psykiske lidelser hos barn ved somatiske sykdommer) ved Rikshospitalet.

Friluftssykehuset - naturen som behandlingsrom fokuserer på å bruke friluftsliv og naturopplevelser som en aktiv del av behandlingstilbudet for barn og deres pårørende ved Rikshospitalet. Tilbudet har vært en del av en større satsing ved avdelingen.

OOFs aktivitetsleder forbereder en rekke aktiviteter, der alle kan delta i den grad de vil eller kan. Populære aktiviteter er pil og bue, spikking, fiskeavtrykk, lek i naturen, fuglelytting, natursti, kano, fiske, aking, snøforming og matlaging på bål. Frisk luft og fysisk aktivitet stimulerer ofte matlysten til både pasienter og de pårørende. Bålet bidrar i tillegg til god atmosfære for samtaler og samhold i gruppa. Dette benyttes aktivt i den videre behandling.

Det er i hovedsak fire områder hvor sykehuset erfarer direkte positiv virkning av tilbudet for pasienter og pårørende.

1. Identitetsfølelse og mulighet til å bare være vanlige mennesker.
2. Aktivitetene roer ned pasienten og gir motivasjon til videre behandling.
3. Å se pasienten i ulike kontekster styrker sykdoms- og pasientvurderingen.
4. For noen pasientgrupper er fysisk aktivitet svært viktig for raskere fremgang og tilfriskning.

Prosjektet lar seg ikke gjennomføre før koronapandemien er mer eller mindre over, det ble derfor ingen aktiviteter i samarbeid med Rikshospitalet i 2021.

Friluftsliv med ADHD-foreningen

OOF samarbeider med ADHD-foreningen i Akershus, der målet er å øke deltagelsen i friluftslivsaktiviteter for denne målgruppen. Målgruppen har særlig stort utbytte av å kunne oppleve mestring i nye aktiviteter, utvide sosiale nettverk, utveksle erfaringer og få utløp for energi. Mye tyder på at slike opplevelser og aktiviteter kan bidra til økt sosial inkludering og bedre psykisk helse og trivsel, også på andre arenaer i hverdagen.

Til tross for koronasituasjonene i 2021, har vi hatt en isfiskedag, som var svært populær, i tillegg til sommerhelg på Kjeholmen i Bærums-skjærgård. OOF fortsetter samarbeidet med ADHD-foreningen i 2022, og styrker det med en ekstra friluftslivsdag til høsten.

Friluftsskoler i våre medlemskommuner

Friluftsskolen er et ferietilbud i nærmiljøet for barn og ungdom, med hovedfokus på 10–13-åringer. Målet med Friluftsskolen er å gi deltakerne en lystbetont introduksjon til friluftsliv. Friluftsskolen arrangeres på dagtid over 3 til 5 dager, gjerne med én overnatting. Friluftsskolen skal være åpen for alle og ha lav eller ingen deltakeravgift. Friluftsskolekonseptet startet for fullt med en landsomfattende satsing i forbindelse med Friluftslivets år i 2015, og har siden blitt en stor suksess.

OOF skulle gjerne vært med på friluftsskoler i alle våre medlemskommuner, hvert eneste år. Det har vi dessverre ikke kapasitet til. Våre ambisjoner for Friluftsskolen er derfor å være med å starte opp én ny friluftsskole i en av våre medlemskommuner per år, og å videreføre den vi startet opp året før, altså å gjennomføre to friluftsskoler årlig. Etter to år med friluftsskole i en kommune, håper vi Friluftsskolen lever videre uten hjelp fra OOF.

Skal den enkelte friluftsskole leve videre, er det nødvendig å finne gode lokale samarbeidspartnere på et tidlig tidspunkt, som for eksempel det lokale turlaget eller den lokale jeger- og fiskerforeningen. Kommunen kan også være en viktig samarbeidspartner.

I 2021 hadde vi oppstart av friluftsskole i Enebakk og arrangerte for andre gang friluftsskole i Lillestrøm. På grunn av koronapandemien måtte vi begrense antall deltagere i den opprinnelige planen. Omfattende arbeid med smittevernstiltak og øvrige tilpasninger gjorde at vi klarte å gjennomføre to gode uker med friluftsskole.

Friluftsskolen i Lillestrøm ble gjennomført i samarbeid med *Sommerskolen i Lillestrøm* og *Besøkssenteret våtmark Nordre Øyeren* ved Fetsund lenser. I Enebakk fikk vi i denne omgang ikke med oss noen samarbeidspartnere i gjennomføringen, men vi fortsetter arbeidet med å etablere et varig tilbud der også. Til sammen hadde vi 38 deltagere på friluftsskolen i 2021.

OOF har som målsetting å gjennomføre Friluftsskole i to medlemskommuner per år. Her fra Friluftsskolen ved Lyseren i Enebakk kommune. Den andre kommunen i 2021 var i Lillestrøm.
Foto: Snorre Gimse Storø

Frognerseteren Friluftssenter er hovedbase og utgangspunkt for de fleste av OOFs opplæringstiltak. Her arrangerer vi også medlems- og årsmøter. Frognerseteren Friluftssenter eies av Oslo Kommune og leies ut til Erik Sture Larres stiftelse til friluftslivets fremme.

Frognerseteren Friluftssenter

Frognerseteren Friluftssenter er vår hovedbase og utgangspunkt for de fleste av våre opplæringstiltak. Her arrangerer vi også medlems- og årsmøter. Beliggenheten er unik, med fantastisk utsikt over byen, og et godt utgangspunkt for å utøve friluftsliv til alle årstider.

Frognerseteren Friluftssenter eies av Oslo Kommune og leies ut til Erik Sture Larres stiftelse til friluftslivets fremme. Stiftelsen har ansvar for oppgradering, vedlikehold og drifting av stedet. Oslo og Omland Friluftsråd har en avtale med stiftelsen om å fylle stedet med friluftsliv.

T-banen er i umiddelbar nærhet til Friluftssenteret slik at det er både miljøvennlig og praktisk å komme til Frognerseteren. På grunn av koronarestriksjonene var det i store deler av året ikke tillatt for skoleklassene og kjøre kollektivt, noe som begrenset opplæringsaktiviteten på friluftssenteret betydelig. Som en konsekvens av dette måtte vi i stedet besøke skolene og gjennomføre vårt opplæringstilbud i friluftsliv i skolenes nærmiljø. Normalt har vi ca. 140 opplæringsdager i friluftsliv på senteret. Dette tallet ble i 2021 noe redusert på grunn av pandemien.

Friluftssenteret er godt egnet til opplæring i friluftsliv, med komplett utstyrslager og flotte uteområder med blant annet bålplasser og gapahuker. Vi har en egen snøscooter med sporsetter som sørger at vi alltid har trygge og gode skispor når vi lærer elevene å gå på ski. Vi har også en praktisk skihenger som vi bruker når vi skal holde skikurs andre steder enn på senteret. Vi har også en stor, flott uteovn og nye solide bord og benker som bidrar positivt til våre matlagingsaktiviteter.

Friluftssenteret har også et flott amfi som egner seg til kulturelle arrangementer. Konsertene som var planlagt med KORK og CC Cowboys i 2020 på Frognerseteren kunne heller ikke arrangeres i 2021 på grunn av korona restriksjonene. Konsertene ble flyttet til Holmenkollen hvor det er langt større plass.

I forbindelse med årsmøte
7. juni arrangerte Oslo
og Omland Friluftsråd en
stor digital valgdebatt med
toppolitikere fra Oslo og
Akershus. Her fra studio, fra
venstre debattleder Morten
Dåsnes (Friluftsrådernes
Landsforbund) og Hans-
Petter Aas (OOFs styreleder).
Foto: Johan Hval

Samarbeid og informasjon

OOF har både organisasjoner, kommuner og fylker som medlemmer. Medlemskommunene består av større og mindre kommuner, og det er ulik tilnærming til friluftslivet blant våre medlemsorganisasjoner. Dette er til stor nytte for OOF ved at vi får belyst de ulike utfordringene for friluftslivet fra flere synsvinklinger. Samtidig stiller det krav til oss ved at medlemmene har ulike behov og grunner for å være medlem. OOF prøver derfor hele tiden å finne fram til den beste samarbeidsformen med medlemmene.

2021 satte vår arbeidsform på en stor prøve ved at pandemien også dette året begrenset mulighetene for møter, konferanser o.l. Det å samle medlemmene til diskusjon rundt krevende natur- og friluftslivstema, med basis i et felles faktagrunnlag, er en viktig del av OOFs arbeid.

Heldigvis greide vi, i forbindelse med OOFs årsmøte, å gjennomføre en stor valgdebatt med toppolitikere, der temaet var natur og friluftsliv.

Friluftsrådernes Landsforbund

Friluftsrådernes Landsforbund (FL) er et landsomfattende samarbeidsorgan for friluftsråd. Det er i alt 28 friluftsråd i 216 kommuner. Mer enn 75% av Norges befolkning bor i en kommune med et friluftsråd.

Møter og ledersamling

FL har i 2021 gjennomført regelmessige møter på Teams hvor administrasjonen fra hvert friluftsråd deltar. Det enkelte friluftsråd informerer kort om de viktigste sakene, og deretter er det informasjon om saker FL jobber med. Dette har vært en ny og spennende måte å samarbeide på.

Hans-Petter Aas representerte OOF på FLs styreledersamling 11. februar. Ledersamlingen forgikk på Teams. Temaer på samlingen var blant annet betydningen av målrettet innsats overfor lokale stortingsrepresentanter i forbindelse med stortingsvalget, ny kommunelov og konsekvenser for friluftsrådene, styrets oppgaver og styrelederrollen og økt registrert friluftslivsaktivitet i koronaåret 2020.

FLs årsmøte – gjennomført digitalt

OOF var tildelt FLs årsmøte 2021, men møtet måtte avlyses på grunn av koronapandemien. Årsmøte måtte derfor avholdes digitalt den 3. juni. Fra OOF deltok Vigdis Jynge, Tessa Barnett, Hans-Petter Aas og Tom Fremstad. Hans-Petter Aas ble valgt til å lede gjennomføringen av møtet.

Friluftslivskonferansen 2021 ble avlyst

OOF ble tildelt den årlige friluftslivskonferansen i forbindelse med markeringen av vårt 85 års-jubileum. Det var planlagt et godt og spennende program for konferansen, men dessverre måtte den avlyses på grunn av koronapandemien, slik skjebnen også ble for konferansen i Stavanger i 2020.

Samarbeid med offentlige myndigheter

OOF finansieres i stor grad av offentlige myndigheter og tilstreber å ha god og konstruktiv kontakt med det offentlige.

Samarbeid med kommunene i Viken

I normale år har vi regelmessige møter med kommunene i Viken. 2021 bød på utfordringer ved at det var et ønske om færrest mulig fysiske møter, som vi som alle andre etterlevde. Vi har hatt et godt samarbeid med kommunene på opplæring og aktivitet, men færre møter enn normalt. Samtidig har vi lagt stor vekt på å følge med, og å følge opp de viktigste planene for kommunene. Vi mener derfor at vi innenfor de rådende omstendigheter har greid å følge godt med i kommunenes arbeid og planer innenfor vårt arbeidsområde.

Samarbeid med Viken fylkeskommune

Friluftslivet er et viktig satsingsområde for Viken, og vi opplever at vi har et godt og konstruktivt samarbeid med fylkeskommunen. De er flinke til å invitere inn til møter og samtaler og ber om innspill som vi med stor glede bidrar med. Vi opplever at våre innspill blir tatt med og verdsatt, og det er kort vei til dialog om nødvendig. Vi har også felles møter med Viken for å utveksle nye tanker og ideer.

De stimulerer oss til utvikling av våre prosjekter, blant annet kurset *Læring i friluft* og arrangement. Flerkulturell Friluftsfest som i år ble arrangert for første gang på Fetsund i Viken er et eksempel på dette. De har god oversikt over vår kompetanse og vi samarbeider godt. Vi har også hatt en representant i *Samarbeidsråd for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet i Viken*.

Sommeren 2021 utførte Oslo og Omland Friluftsråd et konsulentoppdrag for Lillestrøm kommune, og vi kartla og verdsatte om lag 250 friluftslivsområder i kommunen. Her fra turstien langs Glomma, rett nord for Sørumsand.

Foto: Johan Hval

Samarbeid med Oslo kommune

2021 var enda et år med et godt samarbeid med Oslo Kommune. Friluftslivet er viktig for Oslo, ikke minst i et folkehelse-perspektiv. I Oslo er det mange store organisasjoner på så vel aktivitet som vern. Dette stiller store krav til kommunen når ulike saker skal drøftes, og det er saker gjennom året som er krevende og med sterke krefter på begge sider. Vi opplever at kommunen er tilgjengelig, og vi har møter med administrasjonen og politikere når vi mener det er nødvendig.

Kartlegging og verdsetting av friluftslivs-områder i Lillestrøm kommune

Sommeren 2021 utførte Oslo og Omland Friluftsråd et konsulentoppdrag for Lillestrøm kommune. Vi kartla og verdsatte om lag 250 friluftslivsområder i kommunen, primært i de mest urbane delene, som Strømmen, Lillestrøm, Fetsund, Sørumsand og Frogn. Resultatene fra dette arbeidet har kommunen brukt i sitt videre arbeid.

Vi har gjennom et stort oppdrag for Oslo kommune i perioden 2017-2020 opparbeidet oss en betydelig kompetanse på dette feltet, og vi er veldig glade for å kunne bidra også i andre av våre medlemskommuner.

Oppdag Nabolaget

Oppdag nabolaget, hvor OOF har lederansvaret, er et informasjonsnettverk med mål om å dele informasjon om hva som foregår av friluftsliv- og fritidsaktivitet i Oslo og bydelene. Nettverket består av representanter fra Oslo idrettskrets, Norsk friluftsliv, Oslo kommune ved Bymiljøetaten og bydelene og Oslo og Omland Friluftsråd.

Nettverket har til hensikt å stimulere til et tettere samarbeid og samskapning mellom frivillig sektor og kommunal sektor i Oslo kommune, der friluftsliv, idrett, folkehelse og nærmiljø står i fokus. Nettverket skal ha et særlig fokus på inkludering og bekjempelse av sosioøkonomiske barrierer for deltagelse i fritidsaktivitet.

I løpet av et kalenderår avholdes det fire fellesmøter hvor formålet er å presentere relevant informasjon som angår nye tiltak, videreføring av tiltak og tilbud ellers rettet primært mot barn og unge og utsatte grupper i samfunnet.

Arbeidet skal lede frem til forslag til nye måter å samarbeide, både på system-, gruppe- og individnivå med mål om å bidra til økt inkludering. Nettverket skal bidra til at tilbudene om idrett, friluftsliv, folkehelse, frivillighet og nærmiljø gjøres mer tilgjengelig og fremstår attraktive for målgruppene.

FSU = Friluftslivets samarbeidsutvalg i bydelene i Oslo

Friluftslivets samarbeidsutvalg i bydelene i Oslo (FSU) ble etablert og fungerte på en god måte i mange år, men i 2019 var det kun FSU Bjerke igjen. Oslo og Omland Friluftsråd (OOF) mente at ideen fremdeles var god, og vi søkte derfor kommunen om midler til å reetablere FSU. I 2020 fikk vi endelig napp fra Bymiljøetaten og vi satte igang et pilotprosjekt i 5 utvalgte bydeler; Søndre Nordstrand, Østensjø, Grorud, Bjerke og Nordre Aker. I 2021 ble FSU-styrer etablert i 4 bydeler; Østensjø, Grorud, Nordre Aker og Frogner.

Formål med FSU er å:

- Å styrke friluftslivet i bydelene
- Å ivareta friluftslivsinteressene i arealsaker og andre saker der friluftsliv er involvert
- Å bidra til økt friluftslivsaktivitet

OOF har utarbeidet felles retningslinjer for FSU-arbeidet, og vi har kontaktet alle natur- og friluftslivsorganisasjoner og andre organisasjoner som bruker grønne lunger, naturen og marka til aktiviteter, som vel-foreninger og idrettslag med aktiviteter i marka o.l.

Vi har gjennomført flere felles infomøter med organisasjonene, og bydelene og vi har hatt oppstartmøter for FSU i ca. halvparten av bydelene, med valg av interimsstyrer. Bydelene er for det aller meste positive og stiller med en FSU-sekretær som skal hjelpe til i arbeidet i det enkelte FSU og bidra til god kontakt med bydelen. Bymiljøetaten har hele tiden vært en viktig støttespiller og sparingspartner i dette arbeidet.

OOFs rolle i det videre arbeid er å følge opp FSU-ene i bydelene, og hvert år skal vi samle FSU-ene til felles møter for faglig påfyll, diskusjoner og erfaringsutveksling. I første halvdel av 2022 planlegger vi å slutføre prosjektet ved å etablere FSU-styrer i resten av bydelene.

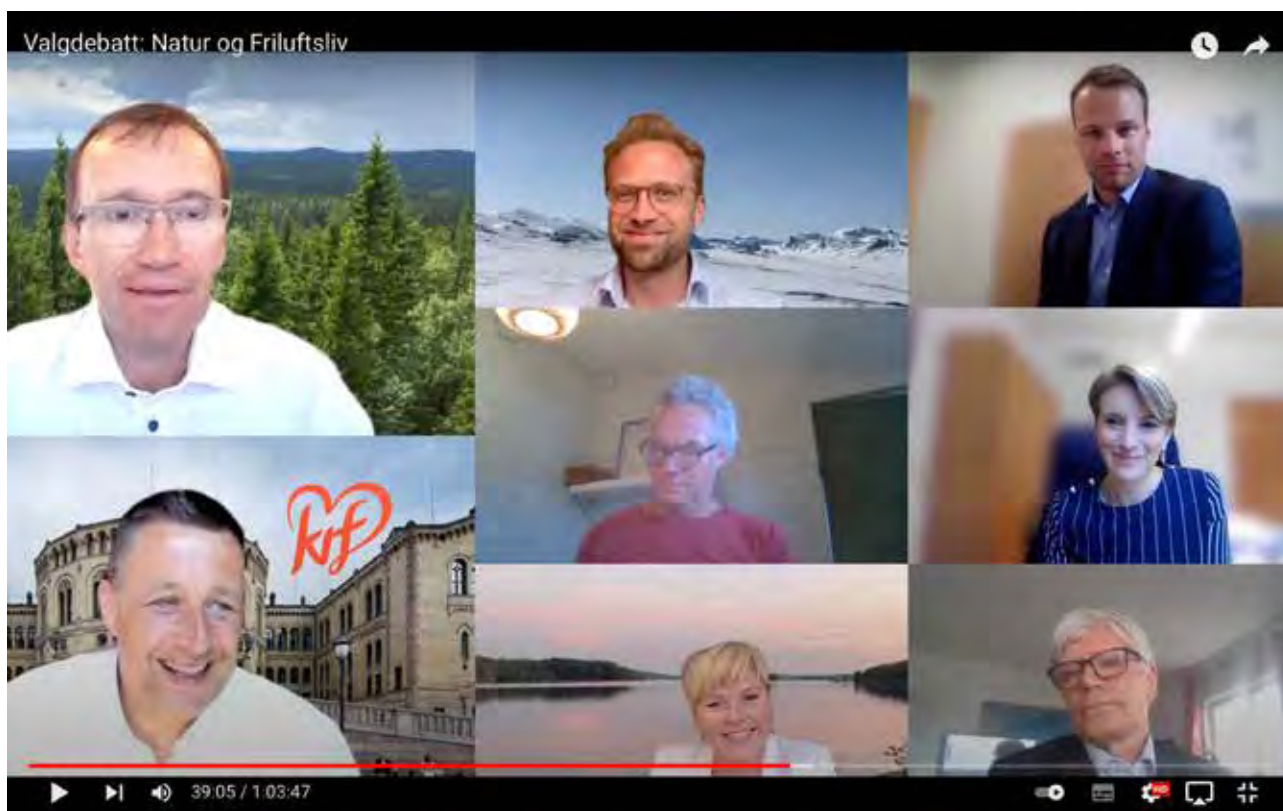
Valgdebatt

I forkant av OOFs årsmøte 7. juni ble det arrangert en stor digital valgdebatt med natur og friluftsliv som tema. Dette var en av de første store debattene i valgkampen til Stortingsvalget høsten 2021.

Temaet og debatten viste seg å være populær blant toppolitikere i Oslo og Akershus og følgende deltok: Mari Rise Knutsen (Rødt), Kari Elisabeth Kaski (SV), Espen Barth Eide (Ap), Anne Beathe Tvinnereim (Sp), Rasmus Hansson (MDG), Ola Elvestuen (V), Espen Andreas Hasle (KrF), Nikolai Astrup (H) og Jon Helgheim (FrP).

Det var Morten Dåsnes fra Friluftsrådenes landsforbund som grillte politikeren på blant annet disse temaene: Hvordan sikre arealer for friluftsliv langs fjorden, i vekstområdene, i nærområdene og i Marka? Bør allemannsretten styrkes og grunnlovfestes? Hvordan kan vi sikre at alle barn og unge og alle grupper i befolkningen får likeverdige muligheter til friluftsliv? Vil partiene arbeide for økte midler til aktivitet og andre friluftslivsformål?

Arrangementet ble gjennomført i samarbeid med Friluftsrådenes Landsforbund og Oslofjordens Friluftsråd og du kan se hele debatten på *Oslo og Omland Friluftsråds YouTube-kanal*.

I forkant av årsmøte 7. juni arrangerte Oslo og Omland Friluftsråd, i samarbeid med Oslofjordens Friluftsråd og Friluftsrådenes Landsforbund en stor digital valgdebatt med toppolitikere fra Oslo og Akershus.

Åpne dager og arrangementer – avlyst

På grunn av korona-pandemien ble mange åpne dager og arrangementer avlyst i 2020 og dessverre også i 2021.

Markadagen 2021

Markadagen er et tradisjonsrikt arrangement som har blitt holdt i mange år. Formålet med dagen er å spre friluftslivsglede til befolkningen. I spissen for Markadagen står Statsforvalteren i Oslo og Viken, med følgende medarrangører: OOF, Skogselskapet, DNT Oslo og Omegn, Skiforeningen, Bymiljøetaten, FRIGO, NOA, Østmarkas Venner og Statens Naturoppsyn. På grunn av korona-pandemien valgte organisasjonene å avlyse Markadagen 2021.

Friluftslivets dag på Sognsvann

Friluftslivets dag arrangeres på Sognsvann, med mange ulike friluftslivsaktiviteter. OOF skulle som vanlig stille med kanoer og instruktører. Friluftslivets dag er en del av friluftslivets uke, og hele friluftslivet i Oslo bidrar med aktiviteter. Det er Norsk Friluftsliv som er hovedarrangør. På grunn av koronapandemien ble dagen avlyst.

Forum for natur og friluftsliv (FNF)

Forum for natur og friluftsliv er et forum for natur- og friluftslivsorganisasjonene på fylkesnivå. Formålet er å fremme organisasjonenes felles interesser om å ivareta friluftsliv og naturvern.

FNF Akershus og FNF Oslo har hver en koordinator i 100% stilling og de har begge kontorplass hos OOF.

FNF Oslo, FNF Akershus og OOF samarbeider om felles saker, har felles møter o.l. og utgir nyhetsbrevet *Friluftsnytt* sammen.

OOFs styremedlem Martin Veastad er styremedlem i FNF Oslo, mens OOFs generalsekretær Tom Fremstad er styremedlem i FNF Akershus.

Friluftsnytt

I september 2016 lanserte OOF, i samarbeid med FNF Oslo og FNF Akershus, nyhetsbrevet «Friluftsnytt». Formålet med Friluftsnytt er å informere om alle viktige høringssaker som berører natur og friluftslivet i Oslo og OOFs medlemskommuner i Viken. I tillegg ønsker vi å informere om kurs, seminarer, fagstoff, forskning o.l. som er relevant for natur- og friluftslivsinteresserte.

Friluftsnytt kommer ut ca. hver 2. uke og sendes til om lag 350 personer, organisasjoner og kommuner som er engasjert i natur- og friluftsliv. Vi har fått mange gode tilbakemeldinger, og vi vil fortsette med utviklingen av brevet i året som kommer, da det er tydelig at en slik oversikt over aktuelle saker og arrangement er etterspurt.

Friluftsnytt er et nyttig nyhetsbrev for alle natur- og friluftslivsinteresserte. Gå inn på OOFs hjemmeside og abonner på nyhetsbrevet.

Andre møter, kurs og seminarer der OOF har deltatt

MØTE	TEMA	DATO
CICERO	Torvanger fra CICERO intervjuet OOF om bioenergi fra skogen.	13. okt
E.S. Larres stiftelse til friluftslivets fremme	Styremøter, Tom Fremstad og Hans-Petter Aas deltok	22. juni
FNF Akershus	Årsmøte. OOFs generalsekretær Tom Fremstad deltok	21. apr
FNF Oslo	Årsmøte. OOFs styremedlem Martin Veastad deltok.	13. apr
FNF Oslo	Innlegg (Johan Hval) om kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder, på styremøte i FNF Oslo	26. aug
FNF/DNT Oslo og Omegn	Møte om felles høringsuttalelse om skytebane på Lahaugmoen i Lillestrøm kommune.	17. feb
Friluftslivskonferansen Forskning i friluft	Deltakelse på konferansen «Forskning i friluft» på Hamar.	1-2. nov
Friluftsrådenes landsforbund	Samarbeidsmøte med FL, der Tom Fremstad (generalsekretær) og Hans-Petter Aas (styreleder) deltok.	11/1 og 21/9
Friluftsrådenes landsforbund	Møte om Tell-tur med Asgeir Knudsen i FL.	19. mars
Friluftsrådenes landsforbund	Årsmøte.	3. juni
Friluftsrådenes landsforbund og Oslofjorden Friluftsråd	Møte om valgdebatt som vi i samarbeid arrangerte 7. juni, i forbindelse med vårt digitale årsmøte.	12/3, 22/3, 28/5
FSU i Oslo	Møte med Bymiljøetaten og FSU-sekretærer i 5 bydeler i Oslo.	2. feb
FSU i Oslo	Møte med Bymiljøetaten ved Axel Pettersen og 5 bydeler i Oslo om oppstart av FSU.	4. mai
FSU i Oslo	Møte med bydel Frogner om oppstart av FSU i Frogner bydel.	6. mai
FSU i Oslo	Informasjonsmøte for organisasjonene i 5 bydeler (Vestre Aker, Ullern, Frogner, Sankt Hanshaugen og Sagene)	11. mai
FSU i Oslo	Oppstartmøte for FSU i Vestre Aker	7. sept
FSU i Oslo	Oppstartmøte for FSU i Ullern	8. sept
FSU i Oslo	Oppstartmøte for FSU i Frogner	20. sept
FSU Nordre Aker	Deltagelse under styremøte i FSU Nordre Aker	24/3, 14/9
FSU Østensjø	Deltagelse under styremøte i FSU Østensjø	3. mars
Jevnaker kommune, Friluftsrådenes landsforbund	Møte om Tell-tur med Asgeir Knudsen i FL og representanter fra Jevnaker kommune.	8/4 og 20/5
Klima og Miljødepartementet	Møte angående nedleggelse av regulerte friluftsvann i Marka og andre saker.	10. feb
Lillestrøm kommune	Møter om kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder i Lillestrøm kommune med representanter fra Viken og kommunen.	15/1, 27/1, 25/2, 18/3, 26/5, 9/6, 23/6
Markarådet	Møter i Markarådet ved OOFs styreleder Hans-Petter Aas.	4/3, 20/9
Norges Jeger og Fiskerforbund	Deltakelse på NJFFs 150 års-jubileum	20. okt
Oppdag nabolaget	Møte i forumet Oppdag nabolaget.	24/9, 8/12
Oslo kommune	Deputasjon i Samferdsels- og miljøutvalget, ved Tom Fremstad (generalsekretær) og Hans-Petter Aas (styreleder).	4. nov
Oslo kommune, Bymiljøetaten	Møte om Friluftsporter med Reidun Bolsø (BYM) og Lisa-Sophie Lundh (FL).	12. jan
Oslo kommune, Bymiljøetaten	Intervju i forbindelse med mulighetsstudie for Sognsvann.	10. feb
Oslo kommune, Bymiljøetaten	Møte i forbindelse med høring av Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder med Reidun Bolsø (BYM).	18/3, 25/3, 14/6, 16/6, 25/6, 3/8
Oslo kommune, Bymiljøetaten	Møte om kommuneskogen.	28. mai
Oslo kommune, Bymiljøetaten	Befaring i forbindelse med planlegging av info/utsiktspunkt ved Frognerseteren T-banestasjon.	21. okt
Rådgivende utvalg for Maridalen landskapsvernområde	Møte hos Statsforvalteren i Oslo og Viken med diverse saker på agendaen.	11. okt
SaFoVa	Samarbeidsforum for Vassdrag i Oslo (SaFoVa) med deltakere fra etater i Oslo kommune, Oslo Elveforum og OOF.	17/6 og 19/11
Skiforeningen	Samarbeidsmøter med Skiforeningen.	19/4 og 22/9
Skogselskapet	Møte om Markasamling.	24/6 og 19/8
Viken fylkeskommune	Digital Fagdag: Friluftsliv for barn og unge i ferie og fritid.	18. nov
Viken fylkeskommune	Møte om nye friluftsråd i Viken.	15. apr
Viken fylkeskommune	Møte i Samarbeidsråd for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet i Viken.	11/6 og 13/10

Årsregnskap 2021

for Oslo og Omland Friluftsråd // foretaksnummer: 971525665

DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER		2021	2020
Driftsinntekter			
Inntekter	1	5 263 748	5 751 172
Annen driftsinntekt	2	542 613	416 062
Sum driftsinntekter		5 806 361	6 167 235
Driftskostnader			
Lønnskostnad	3	4 083 472	4 344 868
Avskrivning på varige driftsmidler	6	201 972	200 210
Annen driftskostnad	3	943 120	1 079 173
Sum driftskostnader		5 228 564	5 624 251
DRIFTSRESULTAT		577 797	542 984
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Annen renteinntekt		8 294	22 028
Annen rentekostnad		813	6 491
NETTO FINANSPOSTER		7 481	15 538
ORDINÆRT RES. FØR SKATTEKOSTNAD		585 278	558 521
Skattekostnad på ordinært resultat		0	0
ORDINÆRT RESULTAT		585 278	558 522
ÅRSRESULTAT		585 278	558 522
OVERFØRINGER OG DISPONERINGER			
Overføringer annen egenkapital	5	585 278	558 522
SUM OVERFØRINGER OG DISPONERINGER		585 278	558 522

EIENDELER		2021	2020
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontorm.		438 488	597 120
Sum varige driftsmidler		438 488	597 120
SUM ANLEGGSMIDLER		438 488	597 120
OMLØPSMIDLER			
Fordringer			
Kundefordringer		276 330	30 000
Andre fordringer		24 501	9 407
Sum fordringer		300 831	39 407
Bankinnskudd, kontanter o.l	4	5 179 086	4 920 445
SUM OMLØPSMIDLER		5 479 917	4 959 852
SUM EIENDELER		5 918 405	5 556 972
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	5	4 973 582	4 388 304
Sum opptjent egenkapital		4 973 582	4 388 304
SUM EGENKAPITAL		4 973 582	4 388 304
GJELD			
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		63 219	174 778
Skyldig offentlige avgifter		309 298	350 734
Annen kortsiktig gjeld		572 306	643 155
SUM KORTSIKTIG GJELD		944 823	1 168 667
SUM GJELD		944 823	1 168 667
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		5 918 405	5 556 972

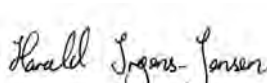
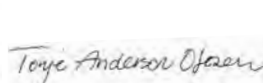
Oslo, 10. februar 2022

Hans-Petter Aas
Styreleder

Vigdis Jynge
Nestleder

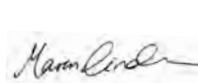
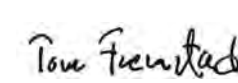
Lars Wilhelmsen
Styremedlem

Are Heden
Styremedlem

Hanne Toftdahl
Styremedlem

Harald Irgens-Jensen
Styremedlem

Tonje Andersson Olsen
Styremedlem

Øyvind Rørslett
Styremedlem

Martin Veastad
Styremedlem

Tessa Barnett
Styremedlem

Maren Lindheim
Styremedlem

Tom Fremstad
Generalsekretær

Note I – Inntekter

	2021	2020
Statl. fylkeskommunale tilskudd	1 937 124	2 075 643
Kontingenter kommuner	1 247 124	1 380 643
Prosjektmidler opplæring	2 079 500	2 294 886
Andre prosjektmidler	169 620	
Andre inntekter	372 993	416 062
Sum Inntekter	5 806 361	6 167 234

Stat og fylkeskommunale tilskudd

Etat	2021	2020
Viken fylkeskommune	533 624	549 643
Oslo Kommune – Bymiljøetaten *	693 500	831 000
Friluftsrådernes Landsforbund	710 000	695 000
Sum	1 937 124	2 075 643

* Halvparten av støtten fra Oslo kommune føres mot stat og fylkeskommunale tilskudd.

Kontingenter

Kommune	2021	2020	2019
Asker	94 915	94 441	61 523
Røyken			22 635
Bærum	128 233	127 732	126 841
Enebakk	11 065	11 110	11 026
Gjerdrum	7 043	6 890	6 823
Jevnaker	6 867	6 852	6 846
Lier	27 118	26 811	26 373
Lillestrøm	86 953	87 500	
Skedsmo			55 652
Lørenskog	42 740	41 460	40 106
Nannestad	14 637	14 139	13 682
Nittedal	24 454	24 249	24 089
Nordre Follo	60 034	59 288	0
Oppegård			27 394
Ski			30 843
Oslo	693 500	831 000	667 500
Ringerike	30 835	30 641	30 442
Rælingen	18 730	18 530	18 161
Sum innbetalt	1 247 124	1 380 643	1 174 936

Note 2 – Andre inntekter

Andre inntekter består av vesentlig av leieinntekter fra FNF Oslo og Akershus, samt avregning / utgiftsdekning mot Erik Larre stiftelse på kr 200 000,-.

Note 3 – Lønnskostnad og godtgjørelser

	2021	2020
Lønn	3 344 913	3 348 635
Arbeidsgiveravgift	499 187	510 685
Pensjonskostnader	210 311	443 292
Andre lønnsrelaterte ytelser	29 061	42 257
Totalt	4 083 472	4 344 868

- Lønn til Generalsekretæren i 2021 kr 768 450,-
- Friluftsrådet har i 2021 hatt 5 heltids faste ansatte og 2 deltidsansatte.
- Selskapet har etablert pensjonsordning som tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenstepensjon. Utbetalt til tidligere ansatt Afp. Kr 17 589,-
- Det er i 2021 betalt kr 77 500,- i godtgjørelse til revisor.

Note 4 – Bankinnskudd, kontanter o.l.

Av bankinnskudd er kr 149 224,- bundne skattetrekksmidler.

Note 5 – Annen egenkapital

Annen egenkapital	
Pr 1.1.	4 388 304
Årets overskudd	585 278
Pr 31.12.	4 973 582

Note 6 – Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormøbler

Avskrivningstablå

	Driftsløsøre, inv., verktøy, kontorm.
Balanseført verdi pr 1/1	597 120
Tilgang i året	43 340
Balanseført verdi pr 31/12, før årets avskrivninger	640 460
Årets ordinære avskrivninger	201 972
Balanseført verdi pr 31/12	438 488

Årsberetning 2021

for Oslo og Omland Friluftsråd

Virksomhetens art og sted

Organisasjonen driver arbeid med marka-, friluftsliv- og naturvernspørsmål i 14 kommuner som alle sokner til Marka.

Årsregnskapet

Etter styrets mening gir årsregnskapet med noter en fullstendig og utfyllende informasjon om organisasjonens utvikling og resultat i 2021 og stilling ved utgangen av regnskapsåret.

2021 har vært et offensivt og aktivt år, men hvor også korona-epidemien for andre året på rad har satt sitt preg på virksomheten. Året har vært en bølgedal. Når man har hatt troen på at alt skulle bli som før, så kom det plutselig ny smitte, nye restriksjoner og endringer.

I 2021 hadde vi mere erfaring med de stadige endringene i koronaregime. Vi greide å områ oss, endre oppleggene våre og gjennomføre innenfor de rammene vi måtte forholde oss til. Vi jobber med sårbare grupper, og når samfunnet har vært mye nedstengt har vårt tilbud derfor vært enda viktigere enn noen gang før.

Styret vil berømme administrasjonens evne til å omstille seg, være kreative og gjennomføre alt som har vært planlagt innenfor strenge offentlige regler.

Vi har greid å gjennomføre alle planlagte aktiviteter og opplæringsvirksomhet, men på noen av våre tilbud har vi måtte redusere antall deltakere. Resursmessig, så tok imidlertid planleggingen og gjennomføringen lengre tid ved at vi stadig måtte ta hensyn til smittevernregler, avstandsbegrensninger og desinfisering av utstyr.

Også i 2021 har vi tatt på oss betydelige oppgaver utenom det som er basisvirksomheten. Her må vi trekke fram et betydelig arbeid med kartlegging og verdsetting av friluftsområder i Lillestrøm kommune, ny Flerkulturell Friluftsfest i Lillestrøm kommune samt opprettelsen av Friluftslivets samarbeidsutvalg (FSU) i bydelene i Oslo kommune.

Også i 2021 var det store og krevende høringssaker knyttet til arealene. Til sist må trekkes fram at vi har greid å gjennomføre alle styremøter, noen fysisk og noen på Teams.

Fortsatt drift

Styret mener det er riktig å legge forutsetningen om fortsatt drift av organisasjonen til grunn ved avleggelsen av årsregnskapet.

Arbeidsmiljø og likestilling

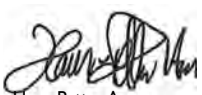
Styret vurderer arbeidsmiljøet til å være godt. Ved utgangen av året hadde selskapet fem ansatte, fire menn og en kvinne. Styret består av fem kvinner og seks menn. Styret anser kravet om likestilling ivarettatt.

Ytre miljø

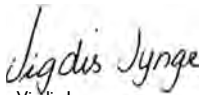
Virksomheten forurenser ikke det ytre miljø.

Oslo 1. mars 2022

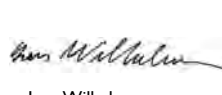
Styret i Oslo og Omland Friluftsråd

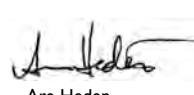
Hans-Petter Aas
Styreleder

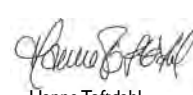
Vigdis Jynge
Nestleder

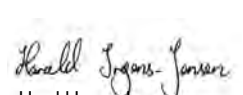
Lars Wilhelmsen
Styremedlem

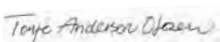
Are Heden
Styremedlem

Hanne Toftdahl
Styremedlem

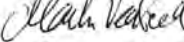
Harald Irgens-Jensen
Styremedlem

Tonje Andersson Olsen
Styremedlem

Øyvind Rørslett
Styremedlem

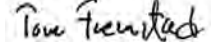
Martin Veastad
Styremedlem

Tessa Barnett
Styremedlem

Maren Lindheim
Styremedlem

Tom Fremstad
Generalsekretær

RSM Norge AS

Ruseløkkveien 30, 0251 Oslo
Pb 1312 Vika, 0112 Oslo
NO 982 316 588 MVA

T +47 23 11 42 00
F +47 23 11 42 01
www.rsmnorge.no

Til generalforsamlingen i Oslo og Omland Friluftsråd

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Oslo og Omland Friluftsråd som viser et overskudd på kr 585 278. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2021, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

RSM Norge AS is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

RSM Norge AS er medlem av/is a member of Den norske Revisorforening.

Penneo Dokumentnøkkel: EETB-BP7ZT-OMINT-M2E08-7668P-L621U

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer.

Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Oslo, 10. mars 2022

RSM Norge AS

Tom Thomassen
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Budsjett 2022

	Budsjett 2022	Regnskap 2021	Budsjett 2021
Driftsresultat			
Driftsinntekter			
Salgsinntekter			
Statl. Fylkeskommunale tilskudd	2 000 000	1 937 124	1 935 000
Kontingenter kommuner	1 260 000	1 247 124	1 245 000
Andre prosjektinntekter	2 130 000	2 079 500	1 800 000
Andre inntekter	250 000	169 620	300 000
Andre inntekter	350 000	372 993	340 000
Driftsinntekter	5 990 000	5 806 361	5 620 000
Lønns- og personalkostnader	4 700 000	4 083 472	4 580 000
Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	200 000	201 972	175 000
Annen driftskostnad			
Leie og kostnader kontorlokale	320 000	315 205	295 000
Leie data skytjenester og kontormaskiner	110 000	105 294	90 000
Lokaler og utstyr opplæring	170 000	175 220	150 000
Inventar og utstyr	45 000	66 942	36 000
Refusjon MVA	-400 000	-431 095	-270 000
Reparasjon og vedlikehold	35 000	8 060	75 000
Honorarer fremedtjenester (revisjon/konsul)	125 000	114 569	120 000
Kontorrekvisita, telefon, internet	50 000	46 409	55 000
Trykksaker, aviser, tidkrifter	95 000	84 919	105 000
Møter, kurs og oppdatering ansatte	40 000	35 750	40 000
Drift og vedlikehold varebil	57 000	73 136	45 000
Reisekostnader/Aktiviteter	95 000	77 531	85 000
Representasjon, konferanser, arrangement	68 000	47 299	70 000
Seminar	93 000	75 000	95 000
Kontingenter	85 000	79 813	90 000
Forsikringspremie	45 000	30 705	48 000
Styre- og medlemsmøter	39 000	26 970	45 500
Andre konstnader	20 000	11 394	18 300
Sum andre driftskostnader	1 092 000	943 121	1 192 800
Driftskostnader	5 992 000	5 228 564	5 947 800
Driftsresultat	-2 000	577 797	-327 800
Finansinntekter	9 500	8 294	15 500
Finanskostnader	2 500	813	5 000
Årets resultat	5 000	585 278	-317 300

[illegible]

